

OPINTOJEN VIIVÄSTYMISEEN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT
LAPIN AMMATTIKORKEAKOULUN LIIKETALouden
TUTKINTO-OHJELMASSA

Keisu Veera

Opinnäytetyö

Liiketalouden koulutus
Tradenomi (AMK)

2022

Liiketalouden koulutus
Tradenomi (AMK)

Tekijä	Veera Keisu	Vuosi	2022
Ohjaaja(t)	Satu Valli		
Toimeksiantaja	Lapin ammattikorkeakoulu		
Työn nimi	Opintojen viivästymiseen vaikuttavat tekijät Lapin ammattikorkeakoulun liiketalouden tutkinto-ohjelmassa		
Sivumäärä	54 + 10		

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää, mitkä tekijät vaikuttavat Lapin ammattikorkeakoulun liiketalouden tutkinto-ohjelmassa opiskelevien opintojen viivästymiseen. Lisäksi selvitettiin, miten voitaisiin vaikuttaa viivästyttäviin tekijöihin sekä miten Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijoita voitaisiin auttaa suorittamaan tutkinto opetussuunnitelman mukaisessa aikataulussa.

Opinnäytetyössä selvitettiin ammattikorkeakoulun toimintaa Suomessa ja liiketalouden tutkinto-ohjelmaa Lapin ammattikorkeakoulussa. Teoriaosuudessa selvitettiin opiskelijoiden opiskelukykyyn vaikuttavia tekijöitä: opiskelijan omia voimavaroja, opiskeluympäristöä, opiskelutaitoja sekä opetustoiminnan merkitystä. Lisäksi käsiteltiin opintojen viivästymiseen vaikuttavia tekijöitä, joita voivat olla esimerkiksi työskentely opintojen ohella, motivaatio ja henkilökohtaiset syyt.

Tämän opinnäytetyön tutkimuksessa hyödynnettiin sekä kvalitatiivista että kvantitatiivista tutkimusmenetelmää. Opiskelijoille tehtiin kyselylomake hyödyntäen Webropol-kyselytyökalua. Lapin ammattikorkeakoulun henkilöstön haastattelut suoritettiin Microsoft Teams-sovelluksessa. Tutkimukset suoritettiin elokuussa 2022.

Tutkimus osoittaa teoriaosuutta myötäillen yleisimpiä tekijöitä opintojen viivästymiselle. Yleisimmät tekijät ovat työskentely opintojen ohella, motivaatio ja ajan käytön hallinnanpuute. Tutkimuksesta voidaan kuitenkin päätellä, että opiskelijat kokevat hyvin yksilöllisesti erilaiset opintojen etenemiseen vaikuttavat tekijät.

Avainsanat

ammattikorkeakoulututkinto, opiskelukyky, opintojen kesto, opintojen viivästyminen

Degree Programme in Business
Administration
Bachelor of Business Administration

Author	Veera Keisu	Year	2022
Supervisor(s)	Satu Valli		
Commissioned by	Lapland University of Applied Sciences (UAS)		
Title	Factors that contribute to study delays in the business administration degree programme in Lapland UAS		
Number of pages	54 + 10		

The purpose of the thesis was to determine which factors influence the delay in the studies of those studying in the business administration degree programme of Lapland University of Applied Sciences. In addition, it was found out how to influence the delaying factors and how the UAS students could be helped to complete the degree according to the schedule in the curriculum.

The thesis investigated the practices of a university of applied sciences in Finland and the business administration degree programme at the Lapland UAS. In the theory part, the factors affecting students' ability to study were investigated: the student's own resources, study environment, study skills and the meaning of teaching activities. Factors influencing the delay in studies were also discussed, which could be, for instance, working alongside studies, motivation and personal reasons.

Both qualitative and quantitative research methods were used in this thesis study. A questionnaire was made for the students using the Webropol survey tool. The interviews of Lapland University of Applied Sciences staff were conducted in the Microsoft Teams application. The studies were carried out in August 2022.

The study, with a theoretical part, explores the most common factors for delay in studies. The most common factors are, in addition to work alongside studies, motivation and lack of time management. However, it can be concluded from the study that the students' experiences are very individually concerning the factors influencing studies progress.

Keywords polytechnic degree, ability to study, duration of studies, delay of studies

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	6
1.1	Tutkimusmenetelmä.....	7
1.2	Tutkimuksen eettisyys.....	9
1.3	Luotettavuus	9
2	AMMATTIKORKEAKOULU SUOMESSA	11
2.1	Tutkinnon suorittamisaika	12
2.2	Korkeakoulujen rahoitus	13
2.3	Lapin ammattikorkeakoulu Suomen korkeakoulukentässä	15
3	TRADENOMITUTKINTO SUOMESSA	16
3.1	Liiketalouden tutkinnon suorittaminen Lapin ammattikorkeakoulussa .	16
3.2	Työllistyminen liiketalouden alalla.....	17
4	OPIKELIJAN OPIKELUKYKY	18
4.1	Omat voimavarat	19
4.2	Opiskeluympäristö	20
4.3	Opiskelutaidot	21
4.4	Opetustoiminta.....	22
5	OPINTOJEN VIIVÄSTYMINEN AMMATTIKORKEAKOULUSSA	24
5.1	Työskentely opintojen ohella.....	25
5.2	Motivaatio	26
5.3	Henkilökohtaiset syyt	27
5.3.1	Liikunta, uni ja ravinto.....	27
5.3.2	Stressi	28
5.3.3	Mielenterveysongelmat ja riippuvuudet	28
5.4	Koronan vaikutus	29
6	TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN.....	31
7	OPINTOJEN VIIVÄSTYMISSYIT LAPIN AMMATTIKORKEAKOULUN LIIKETALOUDEN TUTKINTO-OHJELMASSA.....	33
7.1	Opiskelijoille lähetetyn kyselylomakkeen tulosten analysointi.....	33
7.2	Lapin ammattikorkeakoulun henkilökunnan haastattelujen analysointi	42
8	POHDINTA	46

8.1	Johtopäätökset	46
8.2	Tutkimuksen toteutuksen arviointi.....	47
	LÄHTEET.....	49
	LIITTEET	54

1 JOHDANTO

Ammattikorkeakoulututkinto antaa valmiudet toimia erilaisissa asiantuntija-, suunnittelu- ja kehittämistehtävissä. Ammattikorkeakoulututkinnot ovat yleensä 210 opintopisteen laajuisia. Opintojen ohjeellinen kesto on 3,5 vuotta. Opetussuunnitelman rakenteeseen kuuluvat perusopinnot, ammattiopinnot, valinnaiset opinnot, harjoittelu ja opinnäytetyö. Tutkinnon voi useimmiten suorittaa joko päivä- tai monimuotototeutuksena. Toteutustavasta huolimatta ammattikorkeakouluopiskelija pääsee kokemaan monenlaisia tapoja opiskella. Nykyään monet ammattikorkeakoulut mahdollistavat opintojen suorittamisen kokonaan verkossa. (Ammattikorkeakouluun 2022.)

Korkeakouluopiskelijat voivat kohdata erilaisia haasteita opintojensa aikana, mitkä voivat johtaa opintojen viivästymiseen tai jopa keskeyttämiseen. Monet erilaiset tekijät voivat vaikuttaa siihen, että opiskelijan opinnot viivästyvät. Opiskelijoilla on viimeisimpien tutkimusten mukaan ilmennyt hälyttävän paljon uupumusta. Opiskelu-uupumukseen liittyy olennaisesti väsymys, kyyninen suhtautuminen ja riittämättömyyden tunne opiskelijana. (Study in Turku 2021.) Moni korkeakouluopiskelija tekee töitä opintojensa ohella. Opiskelu vie paljon aikaa päivästä, ja sen lisäksi töiden tekeminen voi viedä helposti kaiken opiskelijan vähäisenkin vapaa-ajan. Opiskelijoiden olisi tärkeää löytää tasapaino opiskelun ja töiden välille, jotta aikaa jäisi myös lepoon. (Studentum 2019.) Tasapainon löytäminen opintojen suorittamisessa oletettavasti vähentäisi niiden viivästymistä ja keskeyttämistä.

Opinnäytetyössä selvitetään opintojen viivästymiseen vaikuttavia tekijöitä Lapin ammattikorkeakoulun liiketalouden tutkinto-ohjelmassa.

Opinnäytetyön pääkysymys on:

- Mitkä tekijät opintoja viivästyttävät Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijoilla?

Alatutkimuskysymyksenä selvitetään:

- Voitaishiinko viivästyttäviin tekijöihin jotenkin vaikuttaa koulun toimesta?

- Miten Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijoita voitaisiin auttaa suoriutumaan koulusta ajallaan?

Opinnäytetyö on toteutettu toimeksiantona Lapin ammattikorkeakoululta. Tutkimus antaa tärkeää informaatiota Lapin ammattikorkeakoululle. Tutkimuksen myötä Lapin ammattikorkeakoulu voi kehittää toimintamallejaan, jotta opintojen viivästymiseen vaikuttavat tekijät saataisiin minimiin. Tutkimus voi antaa näkemystä myös opiskelijoille opintojen viivästymisen syistä.

Opinnäytetyön kohderyhmää ovat Lapin ammattikorkeakoulun eri yksiköissä liiketaloutta opiskelevat tradenomit. Tradenomin tutkinnon laajuus on 210 opintopistettä ja kesto 3,5 vuotta. Tutkimuksen kohderyhmään kuuluvat ne opiskelijat, jotka eivät ole suorittaneet opintoja opetussuunnitelman mukaisesti. Tutkimuksessa on mukana opiskelijaryhmät vuodesta 2017 keväällä 2022 aloittaneeseen ryhmään asti. Tutkimukseen on pyydetty vastaamaan opiskelijoita, jotka eivät ole suorittaneet lukukauden aikana 30 opintopistettä. Kohderyhmään kuuluu 80 opiskelijaa.

1.1 Tutkimusmenetelmä

Opinnäytetyön kysymyksiä selvitetään muun muassa opiskelijoille suunnatun kyselyn, haastattelujen, kirjallisuusmateriaalin ja erilaisten asiantuntijälähteiden pohjalta. Opinnäytetyön empiirisessä osuudessa hyödynnetään sekä kvantitatiivisen että kvalitatiivisen tutkimuksen tuloksia. Kvantitatiivisen ja kvalitatiivisen tutkimuksen tulosten avulla saadaan selville syyt opintojen viivästymiselle ja myös tekijöitä, joilla viivästymistä voitaisiin välttää.

Kvantitatiivisen ja kvalitatiivisen tutkimusmenetelmän yhdistämistä sanotaan menetelmätriangulaatioksi. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa tavoitellaan metodien ykseyttä, kun taas kvalitatiivisessa ihanne on metodien moneus. (Vilka 2021.) Menetelmätriangulaatiota on hyvä hyödyntää tässä tapauksessa, kun tutkittavia ei ole määrällistä tutkimusmenetelmää ajatellen niin suurta joukkoa, että ratkaisua kannattaisi jättää pelkästään sen tiedon varaan. Webropol-kysely lähetetään tutkittavalle joukolle sähköpostin välityksellä. Kyselyssä toteutuu sekä kvantitatiiv-

vinen että kvalitatiivinen tutkimus. Tutkimuskysymykseen pyritään saamaan vastauksia myös haastattelemalla Lapin ammattikorkeakoulun opintosuunnittelijaa, opinto-ohjaajaa ja korkeakoulukuraattoria.

Kvantitatiivinen osuus toteutetaan opiskelijoille lähetettävällä kyselylomakkeella. Sillä pyritään selvittämään selkeitä syitä opintojen viivästymiselle. Kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus antaa yleisen kuvan muuttujien välisistä eroista. Sen avulla voidaan vastata kysymyksiin, kuinka paljon ja miten usein. Kvantitatiivisen tutkimuksen myötä asiaa voidaan tutkia numeerisesti. Numeeriset tutkimustulosten olennaiset asiat tutkija tulkitsee sanallisesti. Ennen aineiston keräämistä tutkittavat asiat operationalisoidaan ja strukturoidaan. Operationalisoinnilla muutetaan teoreettiset asiat sellaiseen muotoon, että tutkittava ymmärtää ne arkiymmärryksellään. Strukturoinnissa asiat vakioidaan lomakkeeseen kysymyksiksi ja vaihtoehdoiksi. Strukturoinnissa pyritään siihen, että kaikki tutkittavat ymmärtävät kysytyn kysymyksen samalla tavalla. Prosessi alkaa tutkimusongelman määrittelystä ja etenee sitten teorian muuttamisesta mitattavaan muotoon, perusjoukon määrittämiseen ja otantamenetelmän valintaan. Sen jälkeen suunnitellaan mittari ja testataan se. Mittaamisen jälkeen edetään aineiston syöttämiseen ja päästään analysoimaan tuloksia. Tuloksia verrataan aiemmin luotuun tutkimusongelmaan ja ne esitetään objektiivisesti. (Vilkkä 2007.)

Kvalitatiiviseen osuuteen vastauksia saadaan kyselylomakkeella ja henkilökunnan haastattelulla. Kvalitatiivisella osuudella selvitetään opiskelijoiden henkilökohtaisempaa kokemusta opintojen viivästymisestä. Kvalitatiivisella eli laadullisella tutkimusmenetelmällä tutkitaan merkityksiä. Tavoitteena on saada ilmi ihmisten omat kuvaukset heidän kokemuksistaan. Laadullisen tutkimuksen tuloksia olisi hyvä tarkastella "Mitä"- ja "Miksi"-kysymysten kautta. Tutkija tulkitsee vastaajien sanoittamia kokemuksia omasta horisontistaan, mikä vaikuttaa tulkinnan lopputulokseen. Tutkimustapa voi olla heuristisen otteen ansiota salliva, ja näin tutkija saa luottaa omaan intuitioonsa. Laadullisessa tutkimuksessa yritetään päästä mahdollisimman kokonaisvaltaiseen ilmiön ymmärrykseen. (Vilkkä 2021.)

1.2 Tutkimuksen eettisyys

Tutkimuseettisen neuvottelukunnan kansallisen ohjeen mukaisesti noudatan eettisiä periaatteita tähän ihmisiin kohdistuvassa opinnäytetyössä. Ohje on kaksiosainen. Ensimmäisessä osiossa käsitellään eettisen tutkimuksen periaatteita, jotka koskevat ihmistä. Toisessa osiossa on kuvattu ihmistieteiden eettisten toimialojen toteuttamaa ennakoarviointia ja sen erilaisia periaatteita. Ohje koskee siis ihmisiä koskevan tutkimuksen etiikkaa. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan kansallisessa ohjeessa on huomioitu myös Euroopan unionin yleinen tietosuojasetus. Ohjeistus ei kuitenkaan yksinään riitä tietosuojalainsäädännön soveltamiseen. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2019.)

Tutkijana kunnioitan tutkittavien ihmisarvoa ja itsemääräämisoikeutta. Toteutan tutkimukseni siten, ettei siitä aiheudu haittaa tai vahinkoa tutkittavana oleville ihmisille. Tutkimuksen kohderyhmällä on mahdollisuus kieltäytyä tutkimukseen osallistumisesta. Tutkimus on toteutettu täysin vapaaehtoisten henkilöiden toimesta. Osallistuja pystyy keskeyttämään kyselyyn vastaamisen halutessaan. Tutkimukseen osallistuvalla on oikeus saada tietoa muun muassa tutkimuksen sisällöstä, henkilötietojen käsittelystä ja siitä, kuinka tutkimuksessa kerättyä informaatiota käsitellään ja säilytetään. Kyselylomakkeella en vaadi yksilöiviä tietoja osallistujalta. Heidän ei esimerkiksi tarvitse kertoa nimeään.

1.3 Luotettavuus

Opinnäytetyötä tehdessä on huomioitu luotettavuus eli validiteetti ja reabiliateetti koko työn ajan suunnittelusta toteutukseen. Validiteetti käsitteenä tarkoittaa sitä, onko tutkimus pätevä. Validiteetti mittaa, onko tutkimus tehty perusteellisesti ja ovatko saadut tulokset oikeita. Validiteetissa keskeinen kysymys on se, millaisena niin sanottu sosiaalinen todellisuus nähdään. Pätevyys tutkimuksessa voidaan paremminkin mieltää uskottavuudeksi ja vakuuttavuudeksi. Pätevyys tutkimuksessa on sitä, kuinka hyvin tutkija tulkitsee vastauksia ja ilmaisee tutkittaviensa vastaukset muille. Tutkimus ei voi koskaan antaa täydellistä ymmärrystä asiasta. Tutkimus riipaisee tutkittavan ilmiön pintaa. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006.)

Reliabiliteetti kertoo taas sen, missä olosuhteissa jokin tietynlainen metodi on luotettava. Reliabiliteetti liittyy myös johdonmukaisuuden arviointiin metodin kohdalla. Monista aiheista voi saada sosiaalisesti hyväksyttäviä ja stereotyyppisiä vastauksia, jotka eivät välttämättä ole luotettavia tutkimuksen näkökulmasta. Asia ei välttämättä ole ongelma. Se riippuu siitä, miten tutkimuksessa suhtaudutaan kieleen ja eri totuuksiin. Mittausten ja havaintojen pysyvyys on yksi osa ajallista reliabiliteettia. Laadulliseen tutkimukseen hyvin usein liittyy se, että tutkittava kohde ei ole muuttumaton objekti, mikä voi tuoda haasteita ajallisen reliabiliteetin huomioimiseen. Tulokset saadaan monesti erilaisilla välineillä, minkä vuoksi tulee huomioida johdonmukaisuus tuloksia käsitellessä. Tulokset monesti poikkeava toisistaan, minkä tutkija joutuu huomioimaan arvioidessaan, miten moninaiset tulokset samasta ilmiöstä pitävät paikkaansa. Tutkimusta tehdessä on hyvä huomioida, miten tämän tutkimuksen luonne vaikuttaa siihen, kuinka kohderyhmä vastaa esitettyihin kysymyksiin. Tutkimustuloksiin tulee suhtautua kriittisesti. Kie- lenkäyttö ja puhutavat ovat tilannesidonnaisia, ja tutkittavat voivat vastata sosiaalisesti hyväksyttävällä tavalla eivätkä kertoa heidän todellista tilannettaan asiasta. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006.)

2 AMMATTIKORKEAKOULU SUOMESSA

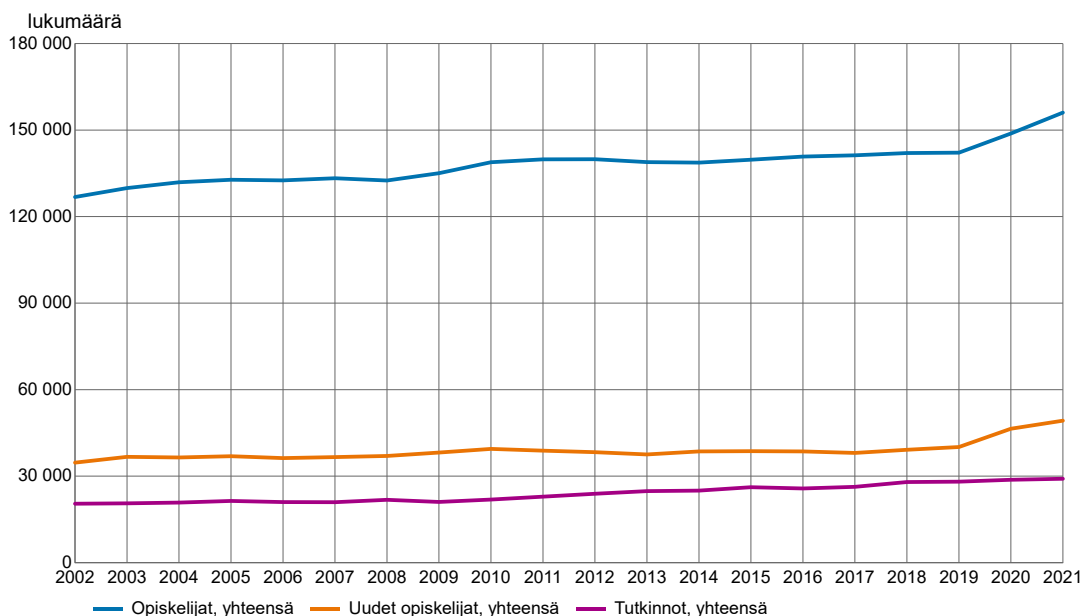
Ammattikorkeakoulu on osakeyhtiömuotoinen oikeushenkilö, johon sovelletaan osakeyhtiölakia. Ammattikorkeakouluosakeyhtiön tarkoitus ei saa olla havitella voittoa tai tuottaa taloudellista etua osakkeenomistajille tai muulle toimintaan osallistuvalla. Ammattikorkeakoulun tulee tehdä yhteistyötä paikallisten elinkeinoharjoittajien kanssa. Koulun tulee tehdä myös yhteistyötä esimerkiksi suomalaisten ja ulkomaalaisten korkeakoulujen kanssa.

Ammattikorkeakoulun toiminta edellyttää toimintalupaa. Toimiluvassa määrätään se, mitä tutkintoja koulun tulee antaa. Ammattikorkeakoulun ei tarvitse järjestää itse kielten opetusta. Koulu voi hankkia opetuksen toiselta korkeakoululta. Ammattikorkeakoulussa voidaan suorittaa ammattikorkeakoulututkintoja tai ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja. Ammattikorkeakouluun hyväksytään opiskelijat, joilla on ylioppilastutkinto tai lukion oppimäärä, ammatillinen perustutkinto, ulkomaalainen koulutus, joka antaa kelpoisuuden korkeakouluopintoihin. (Ammattikorkeakoululaki 932/2014.)

Ammattikorkeakoulun tehtävä on antaa opiskelijoille työelämää palvelevaa osaamista ja tukea ammatillisessa kasvussa. Ammattikorkeakoulujen tulisi antaa käytännönläheistä opetusta, joka liittyy joltakin osin koulun sijaintialueen elinkeinorakenteeseen. Ammattikorkeakoulun ja yliopiston ero ei välttämättä ole enää kovin suuri, koska ammattikorkeakoulussakin vaaditaan yhä enemmän tutkimusaktiivisuutta. (Heikkinen & Kukkonen 2019.)

Tilastokeskuksen vuonna 2021 suorittaman tutkimuksen mukaan ammattikorkeakouluopiskelijoiden määrä on jatkanut kasvuaan (kuvio 1). Vuonna 2021 tutkintoon johtavassa ammattikorkeakoulutuksessa on opiskellut 156 000 opiskelijaa, joista 49 000 on ollut täysin uusia opiskelijoita. Tutkintoja on suoritettu 29 000. Eniten valmistui talouden, hallinnon ja markkinoinnin tradenomeja, joita oli hieman yli 5 000. (Tilastokeskus 2022a.)

Ammattikorkeakoulutuksen opiskelijat, uudet opiskelijat ja tutkinnot 2002-2021

Lähde: Tilastokeskus, Opiskelijat ja tutkinnot

Kuvio 1. Ammattikorkeakoulutuksen opiskelijat, uudet opiskelijat ja tutkinnot 2002–2021 (Tilastokeskus 2022a.)

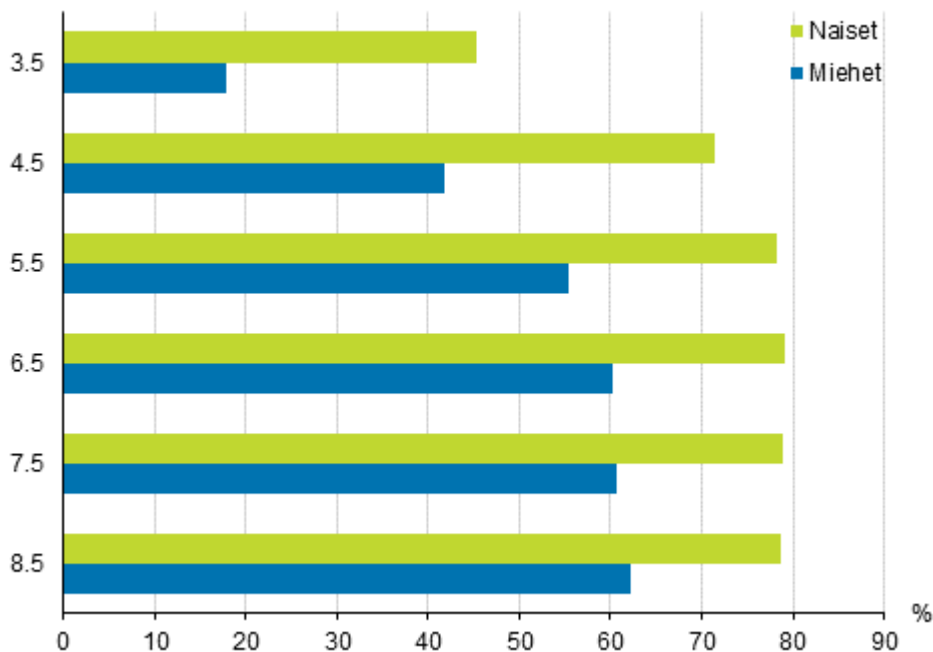
2.1 Tutkinnon suorittamisaika

Kokopäiväopiskelijalla on mahdollisuus suorittaa opinnot vuotta tavoitteellista kestoja pidemmässä ajassa. Opiskelijalla on oikeus suorittaa tutkintonsa tutkinto-säännössä ja opetussuunnitelmassa määrätyllä tavalla. Opintojen poissaoloon ei lasketa aikaa, joka on käytetty asevelvollisuuslain, siviilipalveluslain, naisten vapaaehtoisen palveluksen lain, lapsen syntymän tai adoption yhteydessä pidettävään vapaaseen. Opintojen suorittamisaikaan ei kirjata myöskään kahden kuukauden mittaista aikaa, mikäli opiskelija on ilmoittanut itsensä poissa olevaksi. Suorittamisaikaan ei lasketa äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaan pitämistä. Tutkinnon suorittaminen alkaa siitä hetkestä, kun opiskelija ottaa opiskelupaikkansa vastaan. (Ammattikorkeakoululaki 932/2014.)

Ammattikorkeakoulu voi myöntää opiskelijalle lisäaikaa opintojen loppuun saatamiseksi, mikäli opiskelija hakemuksella sitä hakee. Opiskelijan tulee esittää tavoitteellinen ja toteuttamiskelpoinen suunnitelma opintojen jatkamiseksi. Ammattikorkeakoulun tulee huomioida opiskelijan elämäntilanne lisäaikaa myönnettä-

essä. Jos opiskelija ei suorita säädetyssä tai lisäajan mukaisessa ajassa opintojaan, hän menettää opiskeluoikeutensa. Oikeutta aloittaa tai jatkaa opintoja voi hakea ammattikorkeakoululta. (Ammattikorkeakoululaki 932/2014.)

Tilastokeskuksen tutkimuksen mukaan tavoiteajassa vuonna 2020 suoritti ammattikorkeakouluopintonsa 57 % vuonna 2016 aloittaneista opiskelijoista (kuviokuva 2). Tavoiteaika tässä tutkimuksessa oli määritetty kestoaltaan 4,5 vuoden mitataiseksi. (Tilastokeskus 2022b.)

Kuvio 2. Ammattikorkeakoulutuksen läpäisyasteet sukupuolen mukaan eri tarkasteluväleillä 2020 (Tilastokeskus 2022b.)

2.2 Korkeakoulujen rahoitus

Opetus- ja kulttuuriministeriö yhdessä ammattikorkeakoulun kanssa asettavat määrävuosiksi kerrallaan koulun koulutus-, tutkimus- ja kehittämistoimintaan liittyviä tavoitteita. Samalla sovitaan myös näiden tavoitteiden seurannasta ja arvioinnista. Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää ammattikorkeakoululle rahoitusta. Tätä summaa määrittää valtion talousarvion määräraha. Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää perusrahoitusta huomioiden esimerkiksi toiminnan laa-

juuden, laadun ja vaikuttavuuden. Koululle voidaan myöntää myös tuloksellisuusrahoitusta tuloksellisen toiminnan perusteella. (Ammattikorkeakoululaki 932/2014.)

Opiskelijan suoritusasteella on suoraan vaikutusta opettavan koulun talouteen. Opintojen viivästyminen tarkoittaa sitä, että koulu ei saa niin paljon rahaa käytettäväkseen. (Tutka 2015.) Opiskelijan vastuu opintojen etenemiseen aikataulussa perustuu opintotukikuukausiin. Jos ei suorita tarpeeksi opintopisteitä ajallaan, ei ole oikeutettu saamaan Kelan tarjoamaa tukea. Hyväksyttäviä syitä opintojen viivästymiselle ovat oma tai lähiomaisen sairaus, muu vaikea elämäntilanne tai erityisen laajan opintokokonaisuuden tekeminen. (Kela 2022a.)

Valtioneuvosto on hyväksynyt viimeisimmän rahoitusmallin ammattikorkeakouluille vuosille 2021–2024 (kuviot 3). Rahoitusmallien uudistaminen on osa 2030 visiota, jonka tavoitteena on nostaa koulutustasoa, lisätä jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia ja parantaa tutkimus- ja kehittämistoimintaa. Kuviosta 3 nähdään, kuinka rahoitusmallissa tutkintojen osuus on kasvatettu 56 prosenttiin aiemmasta 40 prosentista. Tutkinnoissa huomioidaan nopeita valmistumisia ja tehokasta koulupaikkojen käyttöä. Jatkuvan oppimisen osuus rahoitusmallissa kasvaa 5 prosentista 9 prosenttiin. Strategiarahoituksen osuus ammattikorkeakoulun kohdalla säilyy ennallaan 5 prosentissa. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2019.) Uudesta rahoitusmallista voidaan päätellä, miten tärkeää on, että opiskelija valmistuu säännönmukaisessa aikataulussa.

Kuvio 3. Ammattikorkeakoulun rahoitusmalli vuodesta 2021 lähtien (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2019.)

2.3 Lapin ammattikorkeakoulu Suomen korkeakoulukentässä

Lapin ammattikorkeakoulu yhdessä Lapin yliopiston kanssa muodostaa Lapin korkeakoulukonsernin. Lapin korkeakoulukonserni on arktisen osaamisen edelläkävijä, johtaa arktisen tutkimuksen toimintaa kansallisesti ja kansainvälisesti. Lapin korkeakouluyhteisö toimii ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla. (Lapin ammattikorkeakoulu 2022c.) Lapin ammattikorkeakoulun laatu- ja järjestelmä tukee laatu- ja politiikan asettamia tavoitteita. Lapin ammattikorkeakoulu on saanut vuonna 2017 kuusi vuotta voimassa olevan laatuleiman Kansalliselta koulutuksen arviointikeskukselta. Lapin ammattikorkeakoulu täyttää siis laadulliset kriteerit ja vastaa eurooppalaisiin suosituksiin. (Lapin ammattikorkeakoulu 2022b.)

Lapin ammattikorkeakoulun arvot ovat luottamus, ennakkoluulottomuus ja yhteisöllisyys. Toiminnan ytimen muodostaa opiskelijoiden osaaminen ja kansainvälistyvän työelämän kehittäminen. Lapin ammattikorkeakoulu tarjoaa työelämälähtöistä, joustavaa opiskelua. (Lapin ammattikorkeakoulu 2022a.) Lapin ammattikorkeakouluun voi hakea kaksi kertaa vuodessa: kevään ja syksyn yhteishaussa. Valintatapoja ovat todistusvalinta ja AMK-valintakoe (Lapin ammattikorkeakoulu 2022g.)

3 TRADENOMITUTKINTO SUOMESSA

3.1 Liiketalouden tutkinnon suorittaminen Lapin ammattikorkeakoulussa

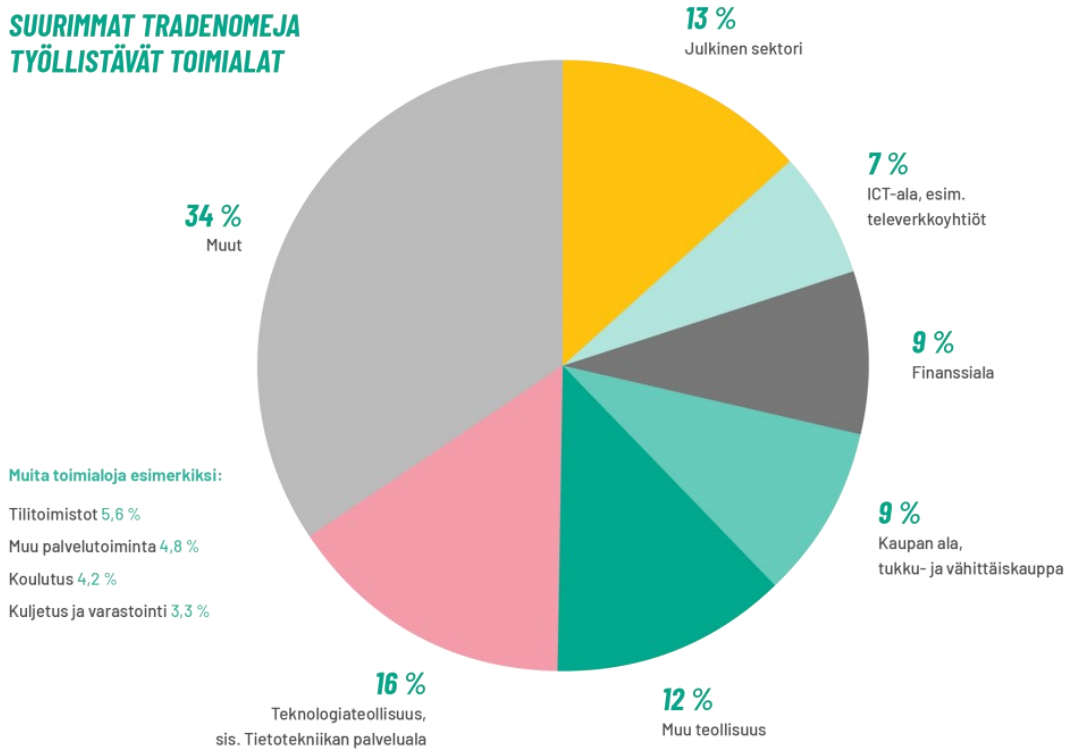
Liiketalouden tradenomi on ammattikorkeakoulujen tarjoamista tutkinnoista yleisin ja suurin. Tutkintoon kouluttaa Suomessa 20 ammattikorkeakoulua. Lapin ammattikorkeakoulu on saanut vuonna 2021 Suomen toiseksi parhaimman palkituksen valmistuneilta tradenomeilta. Lapin ammattikorkeakoulusta valmistuu tyytyväisiä tradenomeja. Kyselyssä kysytään kysymyksiä liittyen opiskeluun eli esimerkiksi oppimisympäristö, tukipalvelut, kansainvälistyminen ja työelämäyhteyden. (Lapin ammattikorkeakoulu 2022f.)

Lapin ammattikorkeakoulun tradenomiopinnoissa korostuu tuotekehitys ja palvelumuotoilu. Opintoihin kuuluvat myös digitaalinen myynti ja markkinointi, johtaminen, riskienhallinta, yritys juridiikka ja taloushallinnon osaaminen. Kansainvälinen liiketoimintaosaaminen on myös osa tradenomiopintoja. Opiskeluun kuuluu myös uusien liiketoimintamallien innovatiivinen kehittäminen ja yrittäjyys. Aiheet painottuvat yleensä sen mukaan, minkä koulutuksen opiskelija valitsee. Lapin ammattikorkeakoulussa aiheet voivat painottua sen mukaan, milloin ja millä paikkakunnalla opiskelija haluaa aloittaa opintonsa. (Lapin ammattikorkeakoulu 2022g.)

Torniossa opiskellaan digitaalista myyntiä ja markkinointia. Torniossa alkaa syksyllä myös esimiestyöhön ja johtamiseen painottuva suuntautuminen. Napalaakso on Rovaniemellä järjestettävä yrityspeli, joka toteutetaan Rovaniemen yksikön päiväopinnoissa. Rovaniemellä muutoin perehdytään opiskelussa vastuulliseen liiketoimintaan huomioiden kannattavuuskeskeisyys ja asiakaslähtöisyys. Rovaniemellä syksyllä aloittava päiväopintojen opiskelijaryhmä suuntautuu sekä myyntiin että markkinointiin ja taloushallinnon osaamiseen. Tammikuussa verkko-opintoihin osallistuvat opiskelijat aloittavat vuorovuosin taloushallinnon ja tilintarkastuksen tai riskienhallinnan ja yritys juridiikan puoleen painottuvan tutkinnon. (Lapin ammattikorkeakoulu 2022g.)

3.2 Työllistyminen liikelatouden alalla

Tradenomitutkinto valmistaa opiskelijoita työelämän asiantuntijatehtäviin. Koulutusohjelmat ovat monipuolisia, mutta suurin osa tradenomeista työskentelee finanssi-, ICT-, kaupan alalla ja teknologiateollisuudessa. Tradenomeja valmistuu vuosittain reilu 5 000. Tradenomin ammattinimikkeitä voivat olla esimerkiksi palveluasiantuntija, kirjanpitäjä, järjestelmäasiantuntija, talouspäällikkö ja toimistosihteeri. Suurin osa tradenomeista työskentelee yksityisellä sektorilla (kuvio 4). (Tradenomiliitto 2022.)

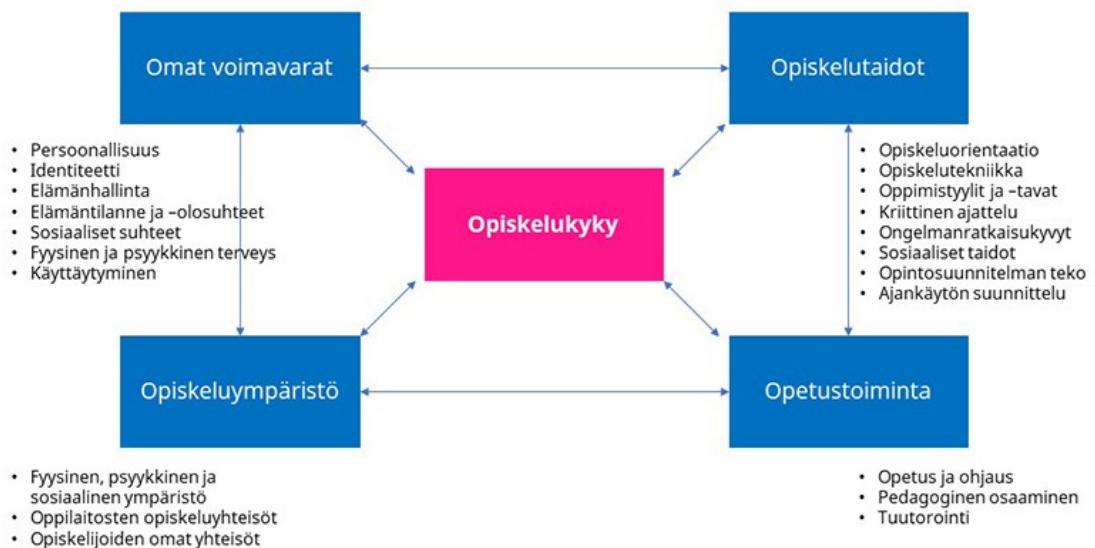

Kuvio 4. Suurimmat tradenomeja työllistävät toimialat (Tradenomiliitto 2022.)

Tradenomiliiton vuonna 2021 tehdyn tutkimuksen perusteella 91,3 prosenttia valmistuneista tradenomeista on työ- tai virkasuhteessa. Samana vuonna 3,6 prosenttia kertoi olevansa työttömiä ja 4,8 prosenttia toimivansa yrittäjinä. Saman vuoden tutkimuksen mukaan tradenomien keskipalkka oli 4020 euroa kuukaudessa. Naisia oli 65 ja miehiä 35 prosenttia opiskelijoista. (Tradenomiliitto 2021.)

4 OPISKELIJAN OPISKELUKYKY

Opiskelukyky on laaja kokonaisuus, johon sisältyy monia erilaisia tekijöitä. Näitä tekijöitä ovat esimerkiksi omat voimavarat, opiskelutaidot, opetuksen laatu ja ympäristö. Opiskelukyky perustuu tasapainoon näiden eri tekijöiden välillä. (YTHS 2022b.) Omat voimavarat liittyvät opiskelijan persoonallisuuteen ja terveyteen ja yleisesti elämäntilanteeseen. Opiskelutaitoihin liittyvät opiskelutekniikoiden hallinta. Olennaista on myös ajankäytönhallinta ja suunnittelemisen taidot. Opetuksen laatuun vaikuttaa opettajien pedagoginen osaaminen ja opintojen ohjaus. Ympäristössä vaikuttavia tekijöitä ovat sosiaalisia, fyysisiä ja psyykkisiä. Niitä ovat esimerkiksi kannustava ilmapiiri ja fyysiset opiskeluolosuhteet. Opiskelukyky on suoraan yhteydessä opiskelijan oppimistuloksiin ja opintojen sujuvuuteen. (SYL 2022.) Opiskelukykymalli (kuvio 5) kuvaa opiskelijoiden opiskelukykyyhin liittyviä tekijöitä ja niiden välistä vuorovaikutusta. Havainnollistava opiskelukykymalli auttaa ymmärtämään opintojen etenemisen moniulotteisuutta. (YTHS 2022b.)

Kuvio 5. Opiskelukykymalli (YTHS 2022b.)

Opiskelukyky ei ole missään nimessä vain opiskelijan omiin voimavaroihin perustuvaa vaan siihen vaikuttaa myös yhteiskunnalliset rakenteet ja päätökset (Oppimisvaikeus 2022). Opiskelukyky on yhteiskunnallisesti merkittävä asia. Kyky-projekti on toteutettu vuosina 2011–2014 edistämään opiskelukykyä ja yhteisölli-

syyttä. Projekti on lähtökohtaisesti toteutettu yhteistoiminnallisesti. Tämän projektin tuloksena opiskelukyvyyn merkitys on nykyään paremmin tiedostettu oppilaitoksissa. Sen myötä on otettu käyttöön erilaisia työkaluja opiskelukyvyyn tukemiseksi ja edistämiseksi. Korkeakouluissa ja opiskelujärjestöissä käytetään opiskelukykyä, joka on ylilääkäri Kristiina Kuntun ja Työterveyslaitoksen kehittämä. Tämä malli koostuu neljästä eri ulottuvuudesta, jotka koskevat yksilöä ja ympäristöä. (SYL 2022.)

4.1 Omat voimavarat

Voimavarakeskeisessä elämässä pyritään löytämään omat osaamisen lahjat, mielenkiinnon kohteet ja kyvyt. Voimavaroja huomioidessa suunnitellaan oma elämä omien vahvuuksien pohjalta. Oma osaamista, mielenkiinnonkohteita ja kyvykkyyttä hyödyntäessä ihminen tuottaa itselleen pitkäkestoista mielihyvää. Tutkimuksien mukaan ihminen kehittyy enemmän keskittymällä vahvuuksiin kuin heikkouksien kehittämiseen. Lähtökohtaisesti olisi hyvä lähteä omien vahvuuksien kautta kehittämään heikkouksia. (Mielenterveystalo 2022.)

Hyvinvointi ja motivaatio yleensä tukevat hyvin toisiaan. Tyytyväisyys elämään ja psyykinen hyvinvointi tukevat sisäistä motivaatiota, joka auttaa tavoitteiden saavuttamisessa. Vähäinen psyykinen hyvinvointi taas päinvastoin heikentää oppimista ja omien tavoitteiden saavuttamista. Jos ei huomioi ympäristön ja oman elämän haasteita tavoitteiden asettamisessa, heikkenee hyvinvointi. Sopeutumisen ja omien tavoitteiden muokkaamisen taito on olennaista oman hyvinvoinnin kannalta. Tällainen hyvinvointi vaikuttaa suoraan opiskelijan omiin voimavaroihin suoriutua. (Vasalampi 2022.)

Henkilökohtaisia tekijöitä voimavaroissa on esimerkiksi sinnikkyys, joka auttaa jatkamaan vastoinkäymisestä huolimatta. Voimavaroja voivat lisätä kaverit, perhe tai vaikkapa myönteinen opettajan ja oppijan välinen suhde. Jos koulun vaatimuksen ylittävät opiskelijan voimavarat, vaarana on uupumus. Pitkään jatkunut uupumus vaikuttaa helposti muihin elämän osa-alueisiin ja oireilee esimerkiksi masennuksena. Heikentynyt psyykinen hyvinvointi lisää suoraan opintojen keskeyttämisen riskiä. Merkityksellistä on se, onko opiskelijoilla psyykkisen hyvinvoinnin ongelmia, eikä se, minkälaisia ne ongelmat ovat. (Vasalampi 2022.)

Voimaa opiskeluun- hanke on yhteistyöhanke, jonka on toteuttanut Diakonia-ammattikorkeakoulu. Hankkeen tarkoituksena on ollut vähentää opintojen keskeyttämistä ja viivästyistä. Ammattikorkeakouluopiskelijoista huomattava osa kokee uupumusta. Koulu-uupumuksen suurimpia tekijöitä ovat motivaation puute ja sosiaalinen ympäristö. Sosiaaliseen ympäristöön liittyvät koti, koulu ja kaverit. Hankkeen tutkimuksen kautta on huomattu, että uupumukselta suojaavia tekijöitä voidaan vahvistaa ja ylläpitää. (Ärling & Hannukkala 2020, 12.) Projektissa on keskitetty lisäämään tietoisuutta mielenterveystiedosta. Mielenterveyteen vaikuttavat oma fyysinen terveys, elintavat, itsetuntemus ja muun muassa stressin sietokyky. Liikunta, ravinto ja riittävä unensaanti auttavat positiiviseen mielenterveyteen, stressinhallintaan ja opiskelukyvyn ylläpitämiseen. Erilaisten tukimallien avulla on pyritty auttamaan opiskelijoita heidän elämänhallintataitojensa kanssa. Tilastojen pohjalta on tutkittu, että opintojen keskeyttämisellä on yhteyksiä ongelmiin myöhemmin työelämässä. (Jänkälä 2020, 16.)

4.2 Opiskeluympäristö

Opiskeluympäristö muodostuu fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta ympäristöstä. Lakisääteiset opiskeluympäristön tarkistukset YTHS suorittaa kolmen vuoden välein. Opiskeluympäristöissä huomioidaan opiskelutilojen ergonomia ja myös esimerkiksi sellainen seikka, ehtivätkö opiskelijat syömään luentojen välissä. Tarkastuksista saatava tietoa auttaa kehittämään opiskelijoiden opiskelu ympäristöä. Oppilaitosympäristön tulee olla terveellinen ja turvallinen paikka. Opintoihin tulee saada tukea, opintojen edistymistä seurata ja opiskeluterveydenhuolto olla hyvin saatavilla. (YTHS 2022a.)

Fyysiseen oppimisympäristöön kuuluvat erityisesti koulun rakennukset ja tilat. Fyysisessä oppimisympäristössä opiskeluun vaikuttavia tekijöitä ovat esimerkiksi tilojen koot, kalustukset, valaistus, melu- ja lämpöolosuhteet. Fyysisesti huonolla ja toimimattomalla opiskelu ympäristöllä voi olla vaikutusta opiskelijoiden opintojen etenemiseen. (Opeopiskelijan rakennuspalikat 2015.)

Fyysiseen opiskelu ympäristöön kuuluvat myös esimerkiksi verkko-opiskelu ympäristö, opetusmateriaalit ja erilaiset tiedon tallentamisen välineet. Lapin ammattikorkeakoulu käyttää Moodle-verkko-opiskelu ympäristöä ja Microsoft Office 365-

pakettia. Luennot on järjestetty viime aikoina muuan muassa Teams- ja Zoom-sovelluksia käyttäen. Jokaisen opiskelijan omat henkilökohtaiset opintosuoritukset ja opintosuunnitelma löytyvät Peppi-opintotietojärjestelmästä. Lapin ammattikorkeakoulu on käyttänyt viime vuosina hybridimallia liiketalouden tutkintojen opetuksessa. Hybridimalli mahdollistaa opintojen suorittamisen joko oppilaitoksen tiloissa tai kotoa käsin. Fyysinen opiskeluympäristö voi siis olla joskus esimerkiksi opiskelijan oma koti. Hybridimallissa on huomioitu se, että opiskelijoiden opinnot etenevät ajallaan. (Lapin ammattikorkeakoulu 2020.)

Opiskeluympäristön sosiaalinen puoli voi tukea opintojen etenemistä. Opiskelijan kokemus oppilaitosyhteisöstä vaikuttaa opiskeluhyvinvointiin. Opiskelijan opintojen keskeyttämiseen tai viivästymiseen voi liittyä esimerkiksi häirinnän tai kiusaamisen kohteeksi joutuminen. Lisäksi opiskelijoihin voi vaikuttaa opettajien vähäinen kannustaminen ja motivointi. Oppilaitos voi tukea sosiaalisen verkoston rakentamisessa. (Jänkälä 2020, 18–19.)

Korkeakoulut ovat luoneet ohjeita ja toimintamalleja, jotka liittyvät esimerkiksi varhaiseen välittämiseen, päihteisiin ja epäasialliseen kohteluun puuttumiseen (YTHS 2022a). Lapin ammattikorkeakoulussa opiskelijakunta ROTKO järjestää tuutoritoimintaa. Opintojen etenemistä voi auttaa se, että pystyy kanssakäymään muiden samassa tilanteessa olevien kanssa. Tuutoritoiminnan tavoitteena on esimerkiksi auttaa opiskelijoita saamaan uusia ystäviä, löytää paikkansa korkeakoulu yhteisössä ja osallistaa erilaisiin tapahtumiin. (Rotko 2022.)

4.3 Opiskelutaidot

Oppimiskyky on jokaisessa ihmisessä. Oppiminen on kehitettävissä oleva taito. Tutkimuksissa ei ole löydetty rajaa sille, kuinka paljon yksi ihminen voisi oppia asioita. Hermosolujen väliset yhteydet muovautuvat ja järjestäytyvät uudelleen, kun ihminen oppii. Oppiessaan ihminen siis muokkaa omia aivojaan. Itselle sopivien opiskelutapojen valintakin vaatii kykyä valita viisaasti. (Päivänsalo 2020.)

Opiskelutaitoihin luetaan kaikki sellaiset taidot, jotka auttaman opiskelijaa saamaan opintonsa etenemään. Opiskelutaitoja voidaan jakaa eri kategorioihin. Niitä ovat ajankäytönhallinta, itsensä johtamisen taito, ryhmätyövalmiudet, tunnetaidot ja oppimistekniikat. (FITech Network University 2021.)

Opiskelijan olisi hyvä ymmärtää, mihin hän käyttää aikaansa. Kalenteria olisi hyvä suunnitella. Tulee muistaa, että aika on rajallista. Välillä täytyy priorisoida, eikä ehdi tehdä heti kaikkea. Opiskelijan olisi hyvä osata antaa itselleen armoa. Kukaan ei pysty menemään aina täysin suunnitelmien mukaisesti. Itsensä johtamisen taitoon liittyy olennaisesti aikaansaamisen taito. Aikaansaamisessa on kyse siitä, että opiskelija tunnistaa päämääränsä. Päämäärää ennen on monia välitavoitteita. Pienikin askel kohti isompaa päämäärää edistää etenemistä. Aikaansaamisessa olennaista on kasvukeskeinen suhtautumistapa. Asenne ja motivaatio ratkaisee. (FITech Network University 2021.)

Ryhmätyövalmiudet liittyvät yhteisössä toimimisen ja tunne-elämän taitoihin. Tunnetaitava opiskelija pystyy ymmärtämään toisten tunteita. Se vaikuttaa suuresti sosiaaliseen vuorovaikutukseen. Tunnetaitoihin kuuluu myös omien tunteiden sanoittaminen ja ilmaisu. Olennaista on myös kyky säädellä omia tunteita ja niiden ilmaisua. (FITech Network University 2021.)

Oppimistekniikat ovat niitä tapoja, joilla työstämme tietoa. Oppimistekniikoita pystyy kehittämään järjestelmällisesti. Omaa opiskelua voi esimerkiksi hajauttaa. Hajauttaminen tarkoittaa sitä, ettei opiskele kerralla pitkää aikaa vaan useammin lyhyemmissä pätkissä. Opiskelijan olisi hyvä välillä vaihtaa opiskeltavan asian aihetta. Abstrakteista asioista voi keksiä itselle ymmärrettäviä konkreettisia esimerkkejä. Joskus oppimista voi tehostaa elaborointi eli se, että keskustelee opiskeltavasta asiasta muiden kanssa ja selittää sitä muille. (FITech Network University 2021.)

4.4 Opetustoiminta

Opetustoiminta perustuu ohjaukseen, oppimisilmapiiriin, opintojen järjestämiseen ja mitoitukseen. Lapin ammattikorkeakoulussa ohjausta tarjoavat opettajat, ohjauksen asiantuntijat ja tukipalvelujen henkilöstö. Ohjausta annetaan opintojen alusta valmistumiseen asti. (Lapin ammattikorkeakoulu 2022d.) Hyvä opettaja etsii oppimistilanteeseen parhaiten sopivan opetustyylin. Laadukas opetus tähtää opiskelijoiden itseohjautuvuuteen ja tehokkaaseen itsenäiseen tiedon hakemiseen. Lisäksi opetuksessa korostuu luetun ja kuullun sisäistäminen. Opiskelijoiden olisi tärkeää osata soveltaa oppimansa teoria käytäntöön. Opetustoimintaan

kuuluu olennaisesti palautteen kerääminen opiskelijoilta. Opiskelijoilla tulee olla mahdollisuus antaa välitöntä palautetta opetuksesta. Siten saadaan mahdollisimman nopeaa selville kehitystä vaativa opetustoiminta. (Vopla 2022.) Opettajat ovat keskeisessä asemassa tukemassa opiskelijoita heidän opintojen etenemisessä. Opettajilta vaaditaan laajaa ymmärrystä opiskelun haasteista ja kuormittavuudesta. (Paakki 2020, 26.)

5 OPINTOJEN VIIVÄSTYMINEN AMMATTIKORKEAKOULUSSA

Eurostudent VII opiskelijatutkimus on osa kansainvälistä Eurostudent-hanketta. Tutkimuksen tarkoituksena on ollut selvittää korkeakouluopiskelijoiden ajankoh- taista tilannetta opiskeluidensa suhteen (taulukko 1). Tutkimukseen osallistu- neista kolmannes vastasi, että opinnot ovat edenneet suunniteltua hitaammin. Keskeisimpiä opintojen viivästymiseen vaikuttavia tekijöitä olivat esimerkiksi työssäkäynti, elämäntilanne tai muut henkilökohtaiset syyt. Työssäkäynnin lisäksi merkittävä syy on ollut huono opiskelumotivaatio tai kokemus siitä, että opiskelee väärällä alalla. Opiskelijat ovat arvostelleet kriittisesti saamaansa tukea opintojen ja töiden yhdistämiseen. Sukupuolten välillä on merkittäviä eroja. Miehistä 41 % ja naisista 25 % on ilmoittanut opiskelleensa tavoitteitaan hitaammin. Motivaation todetaan laskevan opintojen edetessä. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2020.)

Taulukko 1. Yleisimmät opintojen viivästystekijät eri elämäntilanteissa sekä opin- tojen eri vaiheissa opiskelevilla (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2020.)

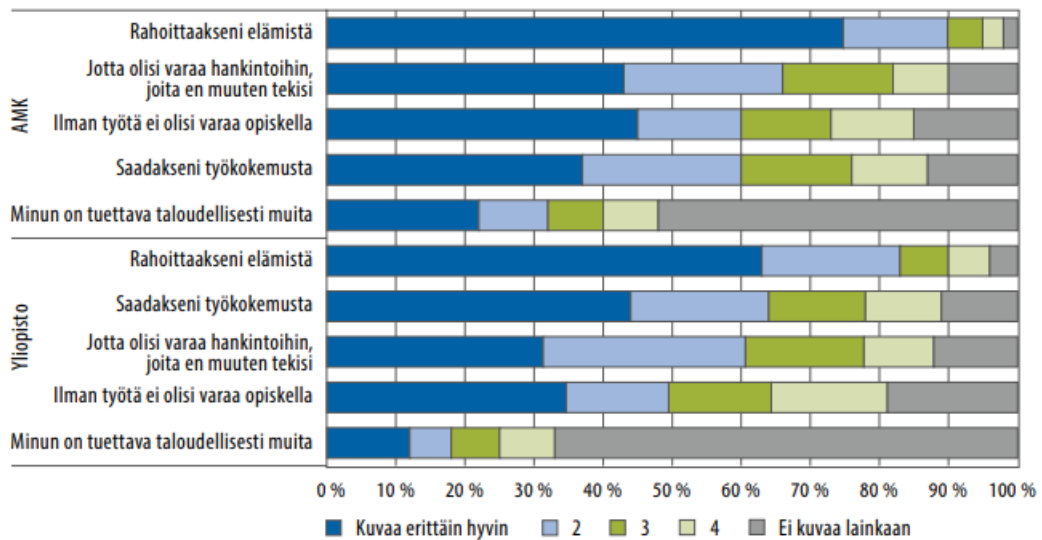
	Opintojen hidastustekijät			
	Yleisin	Toiseksi yleisin	Kolmanneksi yleisin	Ei mikään
Ulkomaiset tutkinto-opiskelijat	Opintojen vaativuus (25,1 %)	Puutteellinen motivaatio (24,5 %)	Toimeentulovaikeudet (20,5 %)	32,0 %
Perheelliset opiskelijat	Työssäkäynti (41,2 %)	Lastenhoito (32,9 %)	Opintojen vaativuus (25,2 %)	22,0 %
Suoraan toiselta asteelta	Opintojen vaativuus (29,3 %)	Puutteellinen motivaatio (27,7 %)	Työssäkäynti (26,8 %)	24,7 %
Moninkertaiset kouluttautujat	Työssäkäynti (35,4 %)	Ongelmat opetusjärjestelyissä (27,0 %)	Opintojen vaativuus (25,5 %)	21,8 %
Työelämästä opintoihin	Työssäkäynti (35,4 %)	Opintojen vaativuus (30,1 %)	Ongelmat opetusjärjestelyissä (26,0 %)	22,6 %
Osaopiskelukykyiset	"Terveydelliset syyt (48,3 %)"	Opintojen vaativuus (43,9 %)	Puutteellinen motivaatio (37,6 %)	6,6 %
Yliopisto				
1.-2. vuosi	Opintojen vaativuus (35,5 %)	Puutteellinen motivaatio (23,9 %)	Ongelmat opetusjärjestelyissä (23,2 %)	28,1%
3.-> vuosi	Työssäkäynti (36,9 %)	Opintojen vaativuus (34,4 %)	Puutteellinen motivaatio (29,1 %)	17,4%
AMK				
1.-2. vuosi	Opintojen vaativuus (29,2 %)	Työssäkäynti (27,0 %)	Ongelmat opetusjärjestelyissä (25,6 %)	29,1%
3.-> vuosi	Työssäkäynti (32,1 %)	Puutteellinen motivaatio (31,7 %)	Opintojen vaativuus (25,3 %)	21,3%
Kaikki	Opintojen vaativuus (31,0 %)	Työssäkäynti (29,9 %)	Puutteellinen motivaatio (26,4 %)	23,6 %

Tutkitusti 44 % opiskelijoista ovat innoissaan opinnoistaan. Kyseiset opiskelijat eivät kärsi uupumuksesta, stressistä tai esimerkiksi riittämättömyydestä. Innostuneisiin opiskelijoihin kuuluvat ovat suurimmalta osalta todennäköisesti opintonsa vasta aloittaneita. (Salmela-Aro 2018.) Opintojen viivästymisen lisäksi on mahdollista, että opiskelija keskeyttää opintonsa. Opintojen keskeyttäminen voidaan määritellä eri tavoin. Keskeyttäminen voi olla niin sanotusti positiivista keskeyttämistä, joka voi olla esimerkiksi alanvaihto tai vain väliaikainen opintojen keskeyttäminen. Keskeyttämisen negatiivinen puoli tarkoittaa taas opiskelun keskeyttämistä kokonaan. (Reinikainen 2018,1.)

5.1 Työskentely opintojen ohella

Opiskelijan työntekoa ei rajoita mikään. Siihen voi kylläkin vaikuttaa esimerkiksi Kelan asettamat tulorajat, jotka vaikuttavat opintotukikuukausiin ja opintotuen saamiseen. Opiskelijan omat tulot vaikuttavat siihen, kuinka monena kuukautena pystyy nostamaan opintotukea. Opiskelijan täytyy itse huolehtia siitä, että tulot ja opintotukikuukaudet pysyvät määrätyissä rajoissa. (Kela 2022b.)

Opiskelijoiden työssäkäynnin määrää seurataan vuosittain Tilastokeskuksen toimesta. Ammattikorkeakouluopiskelijoiden työssäkäynti on yleisempää kuin esimerkiksi yliopisto-opiskelijoiden. Työssäkäynti ammattikorkeakoulussa opiskelevien keskuudessa on lisääntynyt viime vuosina. Ammattikorkeakouluopiskelijoista töitä opintojensa ohella ovat tehneet eniten kaupallisen, palvelu- ja hyvinvointialan opiskelijat. Tähän joukkoon kuuluvat siis myös tradenomitutkintoa suorittavat. Opiskelijan oma elämäntilanne on vaikuttanut suuresti siihen, tekeekö hän töitä (kuvio 6). Tutkimuksen mukaan suurin syy töiden tekemiseen opintojen ohella on oman elämisen rahoittaminen. Seuraavaksi merkittävin syy on ollut se, että ilman töitä opiskelija kokee, ettei hänellä olisi varaa opiskella. Sen jälkeen tulee syyksi varojen kerryttäminen hankintoihin, joita ei voisi tehdä ilman palkan saamista. Viimeisinä ovat työkokemuksen kerryttäminen ja taloudellisen avun antaminen muille henkilöille. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2020.)

Kuvio 6. Työssäkäynnin syyt yleisyyden laskevassa järjestyksessä ansiotyötä lukukausien aikana tekevien yliopisto- ja ammattikorkeakouluopiskelijoiden keskuudessa (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2020.)

Jos ammattikorkeakouluopiskelija menettää työpaikkansa, hänellä ei lähtökohtaisesti ole oikeutta työttömyysetuuteen. Työttömyysetuutta ei makseta päätoimiselle opiskelijalle. Sivutoiminen opiskelija on oikeutettu työttömyysetuuteen, mikäli hän pitää työnhakunsa voimassa opiskelujen ajan. (TE-palvelut 2022.)

5.2 Motivaatio

Sisäinen motivaatio tarkoittaa sellaista tilaa, jossa henkilö tekee asioita henkilökohtaisten syiden voimalla sen sijaan, että suorittaisi asioita ulkoisten tekijöiden vuoksi. Kun henkilöltä löytyy sisäistä motivaatiota, tekeminen itsessään palkitsee, koska se on kiinnostavaa. Sisäistä motivaatiota pystyy herättämään tai vahvistamaan. Yksi keino siihen on esimerkiksi asettaa tavoitteita. Kun tehtäviä pilkkoo pienempiin osioihin ja saa niitä suoritettua, oman kyvykkyyden ja pystyvyyden tunne vahvistuu. Opiskelijan olisi hyvä miettiä, miksi tietyn tutkinnon opiskelu on hänelle tärkeää. Tämä voi kasvattaa sisäistä motivaatiota opintojen suorittamiseen. (Nyyti 2022.)

Oppilaan motivaation muodostumiseen vaikuttaa monet tekijät. Motivaatio liittyy uskomuksiin, havaintoihin, arvoihin, kiinnostuksen kohteisiin ja toimintaan. Opis-

kelijan sosiaalisilla suhteilla on suuri merkitys opiskelumotivaation muodostumiseen. Vanhempien, opettajien ja kavereiden vaikutus opiskelumotivaatioon on suuri. Sosiaaliset suhteet voivat joko tukea opiskelijan opiskelumotivaatiota tai päinvastoin heikentää sitä. Koulunkäyntiin liittyvät kielteiset ajatukset voivat tarttua, vaikka opiskelijalla itsellään olisi muutoin hyvät lähtökohdat opiskelumotivaatiolle. (Aunola ym. 2018.)

5.3 Henkilökohtaiset syyt

Opintojen viivästyminen voi vaikuttaa monet erilaiset syyt. Yksi niistä on opiskelijan henkilökohtaisessa elämässä vaikuttavat tekijät. Ne voivat liittyä opiskelijan elämäntapoihin, kuten esimerkiksi unen määrään ja ravinnon laatuun. Stressi ja mielenterveysongelmat ovat myös tällaisia opiskelijan elämässä vaikuttavia tekijöitä. Nykyään yleistyneet riippuvuudet liittyvät myös opintojen viivästyminen vaikuttaviin tekijöihin. (YHTS 2022b.)

5.3.1 Liikunta, uni ja ravinto

Liikunnalla on monia todettuja myönteisiä terveysvaikutuksia. Se vaikuttaa niin fyysisesti, henkisesti ja sosiaalisesti, Liikunnan harrastaminen auttaa esimerkiksi nukkumaan paremmin ja parantaa opiskelijan kokemaa elämänlaatua. Liikunnan on todettu parantavan myös ongelmanratkaisukykyä ja muistia, jotka ovat merkittävässä roolissa kognition eri osa-alueista. Liikunta auttaa hallitsemaan stressiä ja vähentää ahdistuneisuutta. (THL 2022b.)

Kuten todettiin, liikkuminen auttaa myös nukkumaan paremmin. Uni on tärkeässä osassa opiskelijan oppimista ja opintojen etenemistä. Unen aikana aivoissa syntyy uusia yhteyksiä ja aivot puhdistuvat. Nukkuminen auttaa aivoja järjestämään uudelle tiedolla tilaa ja muistamaan opitut asiat. Laadukas nukkuminen vaikuttaa myönteisesti jaksamiseen, työmuistiin ja tarkkaavaisuuteen. (Verraton 2016.)

Ravinnolla on suuri merkitys opiskelijoiden terveyteen ja hyvinvointiin. Riittävä, monipuolinen ja terveyttä edistävä ravinto parantaa opiskelijoiden jaksamista, vireyttä ja oppimiskykyä. Ravinnossa olennaista on säännöllinen ateriarhythmi. (Lyytikäinen & Raulio 2020.)

5.3.2 Stressi

Stressi tarkoittaa sellaista tilannetta, jossa opiskelijaan kohdistuvat haasteet ylittävät hänen omat voimavaransa. Kaikki ihmiset kokevat stressiä elämänsä aikana. Ulkopuolelta tulevat vaatimuksen voivat aiheuttaa stressiä. Opiskelussa stressiä voi aiheuttaa esimerkiksi kiire, runsas työmäärä, ajanhallinta, kannustuksen puute, huono ilmapiiri, epävarmuus tai työn hallitsemisen puute. Yksityiselämässä stressiä voivat aiheuttaa erilaiset tekijät esimerkiksi taloudelliset ongelmat tai terveydentila. Lyhytkestoinen stressi voi antaa opiskelijalle voimaa suoriutua. Kaikki ihmiset kokevat stressiä elämänsä aikana. Puutteelliset stressinsäätelykyvyt voivat altistaa haitalliselle stressille, joka heikentää opiskelijan fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia. (YTHS 2022c.)

Liiallinen stressi voi siis hidastaa opintojen etenemistä, mutta hyvissä määrin parantaa opiskelijan suorituskykyä hetkittäin. Voimaa opiskeluun- hankkeen tietopakettissa todetaan, että ammattikorkeakouluopiskelijoiden kokema stressi on lisääntynyt vuodesta 2008 vuoteen 2016. Tutkimukseen stressin määrä on yhteydessä myös opintojen etenemiseen. Aloittaneet opiskelijat kokevat vähemmän stressiä kuin esimerkiksi neljättä vuotta opintojaan suorittavat. (Reinikainen 2018, 10.)

5.3.3 Mielensterveysongelmat ja riippuvuudet

Mielensterveysongelmien tyypillinen alkamisikä on nuoruudessa ja nuorilla aikuisilla. Mielensterveyteen ja päihteiden käyttöön liittyvät ongelmat ovat merkittävä osa opiskelijoiden terveyshaitoista. Ongelmasta on kyse silloin, kun se vaikuttaa opiskelijan toimintakykyyn rajoittavasti ja aiheuttaa kärsimystä ja psyykkistä vajaakuntoisuutta. Korkeakouluopiskelijoille 2016 suunnatun tutkimuksen mukaan masennus- ja ahdistuneisuushäiriö on lähes kolminkertaistunut 2000-lukuun verraten. Suomalaisten nuorten aikuisten väestötutkimuksessa selvisi, että 40 prosenttia on kohdannut vähintään yhden mielensterveyshäiriön elämänsä aikana. Psykkinen oireilu heikentää opiskelukykyä merkittävästi. Pahimmillaan opiskelijan hyvinvoinnin horjuessa hän joutuu keskeyttämään opintonsa ja syrjäytyy myöhemmin työelämässä. (THL 2022a.)

Voimaa opiskeluun- tietopakettissa esitetyn tutkimuksen mukaan naisilla on yleisesti ottaen ollut hieman miehiä vahvempi positiivisen mielenterveyden tilanne. Esimerkiksi masennus on ollut suuri syy positiivisen mielenterveyden heikkeneemiselle. Tutkimuksen mukaan heikentynyt mielenterveys on suoraan yhteydessä tyytymättömyyteen oppilaitokselta saamaan tukeen ja opetukseen. Heikentyneen mielenterveyden kanssa kamppaileva opiskelija kokee raskaammin opintojen mukana tulevat haasteet. (Reinikainen 2019, 1.)

Lapin ammattikorkeakoulu tarjoaa opiskelijoilleen opiskelukykyä ja hyvinvointia ylläpitävää toimintaa, mikä on osa koulun päihdeohjelmaa. Päihdeohjelma sisältää ennaltaehkäisevän päihdetyön, jonka tavoitteena on tiedottaa haitoista ja kannustaa käytön vähentämiseen. (Lapin ammattikorkeakoulu 2022e.)

5.4 Koronan vaikutus

Koronavirukset ovat ryhmä yleisiä viruksia. Koronavirus aiheuttaa muun muassa hengitystieinfektioita. Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronaviruspandemian epidemiaksi 11.3.2020. (Anttila 2022.) Epidemia vaikutti laajasti koko yhteiskunnan toimintaan, myös opiskelijoihin ja kouluihin. Moni opiskelija kokee, että on jäänyt yksin korona-aikana. Tutkimusten perusteella korona on lisännyt myös opintojen työmäärää. Korona on vaikuttanut myös opetuksen laatuun ja luonut epäselvyyksiä. (Savo 2020.)

Terveyden- ja hyvinvoinninlaitos tutki vuonna 2021 koronan vaikutuksia korkeakouluopiskelijoihin. Tiedonkeruu suoritettiin kolmannen aallon aikana helmi-maaliskuussa 2021. Vaikutukset opiskelijoihin vaihtelivat iän, sukupuolen ja korkeakoulusektorin mukaan. Korkeakouluopiskelijoista melkein puolet koki opintojensa työmäärän lisääntyneen koronan takia. Vastaajista 70 prosenttia koki, että omat opinnot vaikeutuivat. Joka viides kertoi taas opintojen helpottuneen entisestä. Korkeakouluopiskelijoista yli puolet kertoi kokevansa yksinäisyyttä. Opiskelijoista 40 prosenttia kertoi oman taloudellisen tilanteensa heikenneen. Joka kolmannella opiskelijalla oli lisääntynyt univaikeudet koronan vuoksi. (Terveyden- ja hyvinvoinninlaitos 2021.)

Voidaan siis todeta, että koronavirus toi paljon muuttuvia tekijöitä opiskelijoiden opintojen etenemiseen. Käytännössä yksi suurimmista muutoksista on ollut varmastikin se, että lähes kaikki opetus siirtyi hetkeksi verkko-opetukseen. Lähiopetuksessa aiemmin olleille arki koki melkoisen muutoksen hetkessä, kun opiskeluympäristö vaihtui koulusta omaan kotiin. Ympäristön lisäksi opiskelusta saattoi tulla entiseen verrattuna huomattavasti itsenäisempää.

6 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

Tutkimusmenetelmiä valittaessa on tärkeää tiedostaa, etteivät määrällinen ja laadullinen tutkimus poissulje toisiaan. Laadullinen menetelmä sopii hyvin tähän tutkimukseen, koska tutkimuksessa tutkitaan luonnollisia tilanteita ja halutaan tietää tapahtumien rakenteista eikä pelkästään jakaumasta. Määrällisellä menetelmällä saadaan selvitettyä karkeita syitä ja totuutta, mutta ei kokonaan. (Metsämuuronen 2011.) Menetelmien yhdistäminen eli menetelmätriangulaatio auttaa tässä tutkimuksessa pääsemään kaikista lähimmäksi totuutta.

Tutkimus tehdään Lapin ammattikorkeakoulun liiketalouden opiskelijoille ja henkilökunnalle opintojen viivästymiseen vaikuttavista tekijöistä. Ihanteellista olisi, että vastauksia tulisi mahdollisimman paljon. Opinnäytetyötä suunnitellessa tiedostin kuitenkin sen, ettei kvantitatiivisen eli määrällisen tutkimuksen periaatteen huomioiden vastauksia tulisi välttämättä kovinkaan luotettavan suurta määrää. Tämän vuoksi opinnäytetyön empiirisessä osuudessa toteutettiin myös kvalitatiivista eli laadullista tutkimusta. Laadullinen tutkimus toteutettiin muun muassa lisäämällä kyselylomakkeeseen avoimia kohtia. Henkilökunnalle esitetty haastattelu hyödyntää kokonaan laadullisen tutkimuksen otetta.

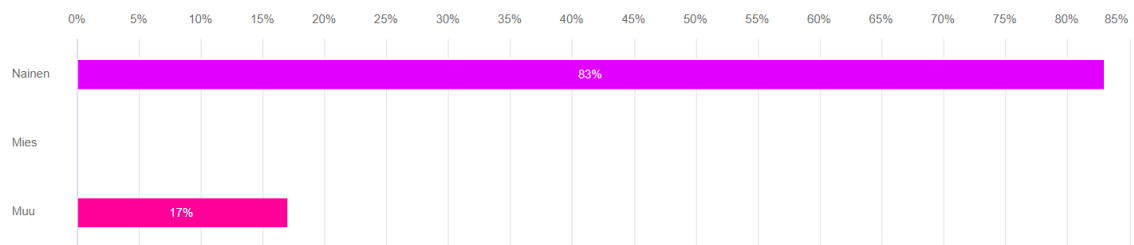
Kyselylomake lähetettiin Lapin ammattikorkeakoulun liiketalouden opiskelijoille. Lomake suunniteltiin Webropol-kyselytyökalulla. Kyselylomake suunniteltiin siten, että saataisiin selville päätekijät opintojen viivästymiseen vaikuttavista tekijöistä. Kyselyn avoimet kohdat antavat taas mahdollisuuden saada tietoa opiskelijoiden yksilöllisistä kokemuksista opintoihin liittyen. Kyselylomakkeen kysymykset on muotoiltu siten, että vastaaja saisi helposti valittua omaa tilannetta kaikista lähimpänä olevan vastausvaihtoehdon. Avoimet kohdat mahdollistavat omien vastauksien tarkentamisen. Kysymykset ja vastausvaihtoehdot ovat muotoiltu siten, että ne olisivat mahdollisimman helposti ymmärrettävissä. Kyselylomake suunniteltiin se huomioiden, että opiskelijat pystyvät vastaamaan siihen nopeasti oman arkensa keskellä. Opiskelijoille suunnattu kyselylomake lähetettiin 22.8. Kyselylomakkeeseen tuli 12 vastausta viikon aikana.

Haastattelut Lapin ammattikorkeakoulun henkilöstölle toteutettiin Teams-haastatteluina 19.8.2022 ja 26.8.2022. Haastateltaviksi valikoitui Lapin ammattikorkeakoulun opintosuunnittelija, opinto-ohjaaja ja korkeakoulukuraattori. Haastattelut nauhoitettiin litterointia ja analysointia varten.

7 OPINTOJEN VIIVÄSTYMISEN SYYT LAPIN AMMATTIKORKEAKOULUN LIIKETALouden TUTKINTO-OHJELMASSA

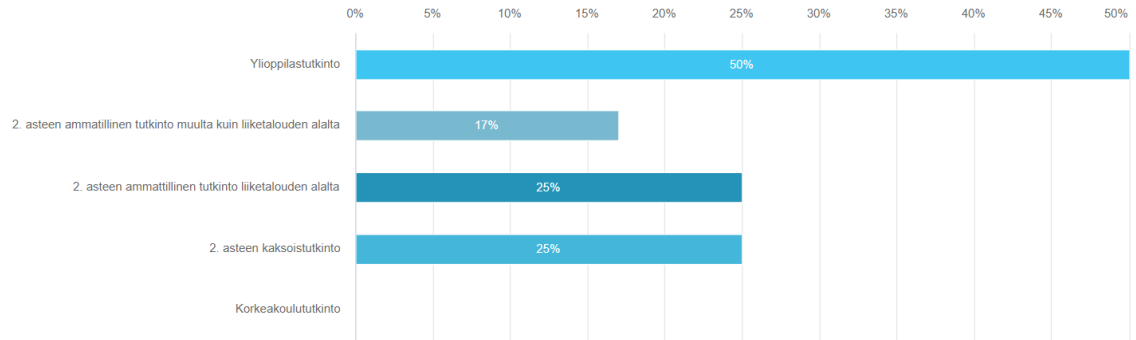
7.1 Opiskelijoille lähetetyn kyselylomakkeen tulosten analysointi

Kysely lähetettiin kaikille 2017–2022 aloittaneille opiskelijoille. Kyselyyn pyydettiin vastaamaan vain, jos opiskelijalla oli opinnot viivästyneet opetussuunnitelman mukaisesta aikataulusta. Laskennallisesti 2017–2022 aloittaneissa ryhmissä on 80 opiskelijaa, joilla opinnot eivät ole edenneet opetussuunnitelman aikataulun mukaisesti. Opiskelijoille lähetettyyn kyselylomakkeeseen vastasi 80 opiskelijasta 12 eli vastausprosentti on 15. Kyselylomakkeen tuloksista voi melko validisti tehdä johtopäätöksiä kyseisellä vastausprosentilla. Kyselyyn vastanneista 83 prosenttia on naisia ja 17 prosenttia muun sukupuolen edustajia (kuvio 7). Kyselyyn ei vastannut yksikään mies. Aikaisempiin tutkimuksiin viitaten yleensä naisten valmistuminen ammattikorkeakoulusta tavoiteajassa on 41 % kuin taas miehillä noin 25 %. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2020.) Tämä asia voi korreloida sitä, että naiset ovat aktiivisempia osallistumaan tutkimuksiin.

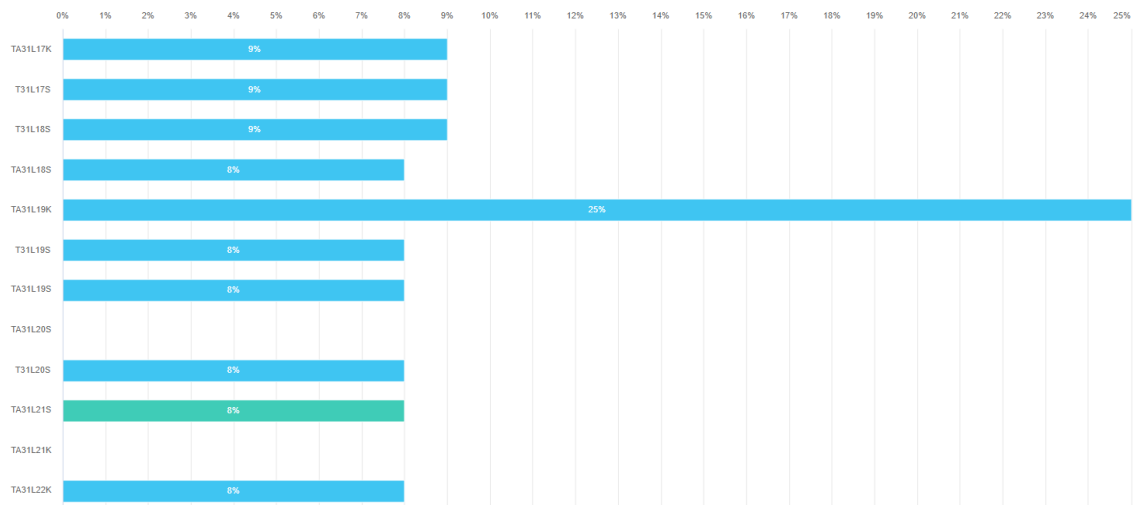
Kuvio 7. Kyselyyn vastanneiden sukupuoli (n=12)

Kyselyn toisessa kysymyksessä selvitettiin kohderyhmän opiskelutaustaa (kuvio 8). Kyselyyn vastanneista puolella on ylioppilastutkinto suoritettuna. 17 % vastasi suorittaneensa 2. asteen ammatillisen tutkinnon muulta kuin liiketalouden alalta. Liiketalouden ammattitutkinto on 25 % vastaajista. Kyselyyn vastanneista 25 % on suorittanut 2. asteen kaksoistutkinnon. Kellään vastanneista ei ollut korkeakoulutaustaa. Lapin ammattikorkeakoulun henkilöstön haastatteluissa tuli ilmi, että monelle opiskelijalle korkeakouluopintojen melko itsenäinen suorittamistapa on yllätys. Opintojen itsenäinen suunnittelu ja suorittaminen lisää haasteita osalle opiskelijoista, mikä voi aiheuttaa opintojen viivästymistä.

Kuvio 8. Kyselyyn vastanneiden opiskelutausta

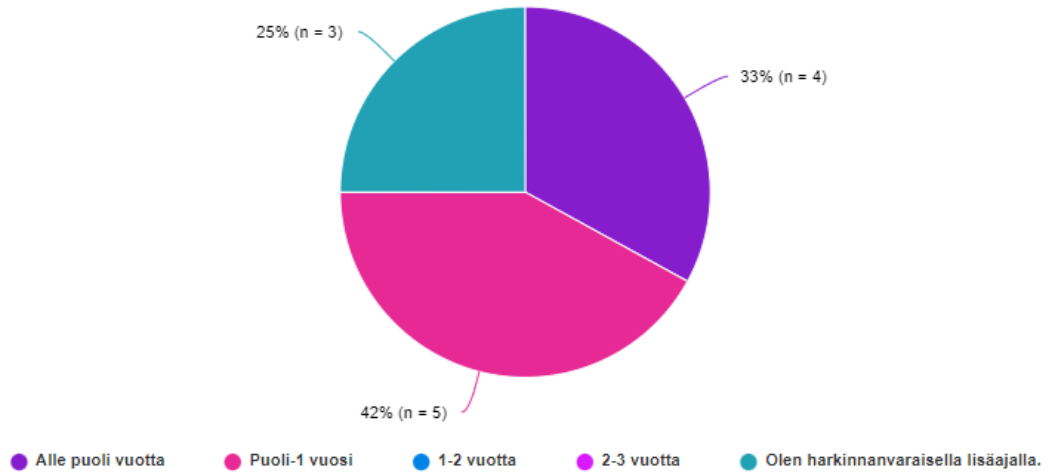
Kyselyyn vastanneista 25 % eli kolme opiskelijaa kuuluu 2019 keväällä aloittaneeseen opintoryhmään (kuvio 9). Muihin kohtiin vastanneista opiskelijoista on jokaisessa kohdassa vain yksi opiskelija eli 9 %. TA31L20S ja TA31L21K opiskeluryhmistä ei vastannut yksikään opiskelija. Eri aikoina aloittaneista opiskeluryhmistä on vastattu hyvin tasaisesti. Voidaan päätellä, että viivästymistä tapahtuu melko tasaisesti opintojen aloituksen ajankohdasta ja ryhmästä riippumatta.

Kuvio 9. Kyselyyn vastanneiden opiskeluryhmä (n=12)

Seuraava kysymys selvittää opintojen viivästymisen kestoa. Kysymyksellä haluttiin selvittää, kuinka paljon kyselyyn vastanneiden opiskelijoiden opinnot olivat kyselyyn vastaamishetkellä viivästyneet. Kyselyyn vastanneista opiskelijoista kenkään opinnot eivät olleet myöhästyneet 1–2 vuotta (kuvio 10). Suurimmalla osalla eli 42 % opinnot ovat viivästyneet 0,5–1 vuotta. 33 % vastanneista opinnot

ovat viivästyneet alle puoli vuotta. 25 % vastanneista opinnot ovat harkinnanvaraisella lisäajalla. Tutkimuksesta voidaan päätellä, että suurimmalla osalla opiskelijoista opinnot ovat viivästyneet alle vuoden.

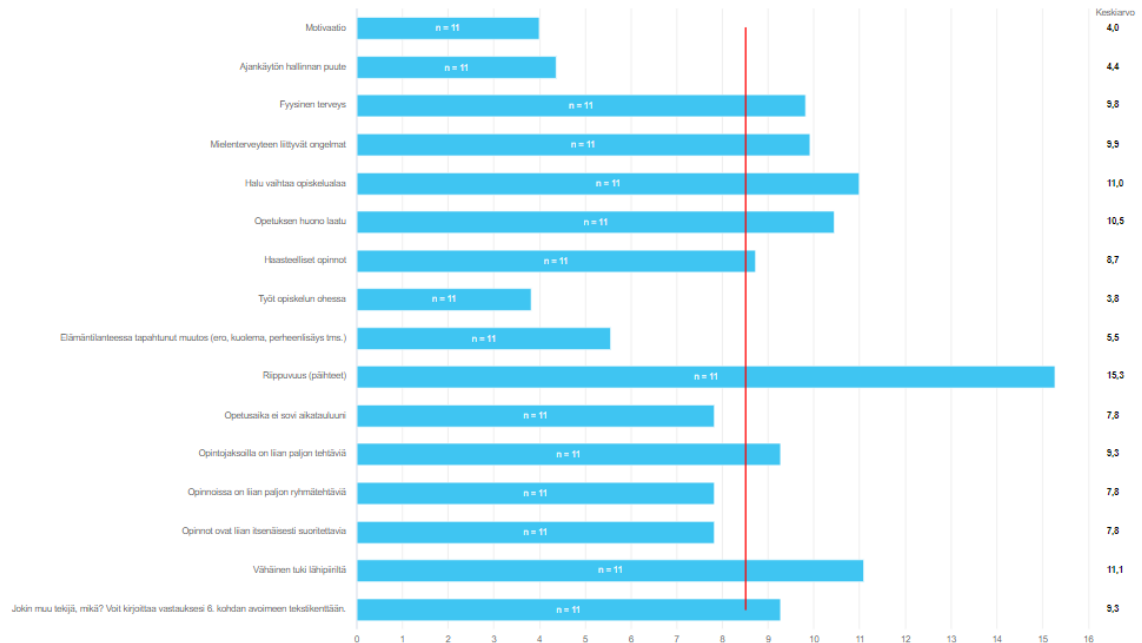

Kuvio 10. Kyselyyn vastanneiden opintojen viivästyminen (n=12)

Kyselyssä selvitettiin opiskelijoilta, mitkä tekijät ovat viivästyttäneet heidän opintojensa eniten. Kuvioista nähdään, että työssäkäynti on merkittävin syy opintojen viivästykselle (kuvio 11). Työssäkäynti on arvioitu yhdeksi merkittävämmäksi tekijäksi opiskelijoiden opintojen viivästykselle myös aiemmin mainitussa Eurostudent-tutkimuksessa, joka selvittää korkeakouluopiskelijoiden ajankohtaista tilannetta opintojensa suhteen (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2020). Lapin ammattikorkeakoulun henkilökunnan haastatteluista kävi ilmi, että työssäkäynti on myös heidän havaintojensa perusteella yksi merkittävimmistä syistä opintojen viivästykselle. Tutkimuksen mukaan seuraavaksi viivästyttäneimmät tekijät ovat motivaatio ja ajankäytön hallinnan puute. Työssäkäynti ja ajankäytön hallinnan puute liittyvät usein toisiinsa. Työssäkäynti voi vaikeuttaa opintojen suorittamisen aikatauluttamista. Kaikista vähiten opintoja viivästyttäneeksi tekijäksi opiskelijat ovat vastanneet päihderiippuvuuden.

Kysymyksessä on yksi avoin kohta, johon opiskelijat saivat kertoa oman syyn opintojen viivästykselle. Opiskelijat kertovaksi syiksi muun muassa opiskelukaavereiden puuttumisen, lapsen esikoulun aloittamisen ja töiden yhdistämisen, liialliset ryhmätehtävät, järjestelmän haltuun ottamisen ja korona-ajan epämääräisyyden. Lapin ammattikorkeakoulun henkilökunnan haastatteluissa nousi esiin näkökulma, että usein koulu on se ainoa asia, josta opiskelija pystyy joustamaan.

Opiskelijan kommenttiin viitaten töiden tekeminen ja lapsen esikoulun aloittaminen ovat sellaisia asioita, joiden rinnalla koulunkäynti jää helposti joustavuutensa puolesta taka-alalle.

Kuvio 11. Opintoja viivästyttäneet tekijät (n=12)

Kyselylomakkeella selvitettiin tekijöitä, jotka olisivat voineet auttaa opiskelijoita suorittamaan opintonsa suunnitellussa ajassa (taulukko 2). Suurin osa opiskelijoista on sitä mieltä, että parempi motivaatio olisi auttanut opintojen suorittamisessa. Myös Eurostudent-hankkeen suorittamassa tutkimuksessa motivaatio nousi yhdeksi yleisimmistä viivästymisen tekijöistä (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2020). Samat vastausprosentit koskevat myös väitettä paremmasta ajankäytön suunnittelusta. Voidaan päätellä, että motivaatio ja parempi ajankäyttö ovat merkittävimpiä tekijöitä opintojen ajallaan suorittamisessa.

Opiskelijoista yli puolet kokee, että parempi opetuksen laatu ei olisi auttanut opintojen suorittamisessa ajallaan. Tästä voidaan päätellä, että opiskelijat ovat pääosin tyytyväisiä opetuksen laatuun. Suurin osa vastaajista kokee, ettei mahdollisuudella vaikuttaa opintojen sisältöön olisi juurikaan merkitystä opintojen etenemisessä. Tutkimuksesta voidaan päätellä, että opintosisällöltään helpommat kurssit eivät ole kovinkaan merkittävä tekijä opintojen etenemisessä. Lähes puolet vastanneista on sitä mieltä, että sosiaalinen tuki esimerkiksi opiskelukavereilta tai tuutoreilta ei olisi voinut edistää opintoja.

Opiskelijoista 41,7 % on osittain sitä mieltä, että tietoisuus tulevaisuuden työurasta tai tehtävistä olisi voinut edistää opintoja. Urasuunnittelussa ohjaaminen koulun toimesta voisi parantaa opiskelijoiden tietoisuutta tulevaisuuden työurasta. Tämä voisi motivoida opiskelijoita suorittamaan opinnot ajallaan. 25 % vastanneista on täysin sitä mieltä, että opinto-ohjaajan tuki opintojen suunnittelussa edistää opintojen etenemistä. Koulun olisi tärkeää kertoa opiskelijoille, että opinto-ohjaajan apua on saatavilla koko opiskelun ajan.

Tasan puolet eli 50 % vastanneista on täysin eri mieltä siitä, että verkossa tapahtunut opetus edistää opintojen etenemistä. 41,7 % on täysin eri mieltä myös siitä, että suurempi lähiopetuksen määrä vaikuttaisi opintojen etenemiseen. Tästä voidaan todeta, että vastaajien mielestä opintojen etenemiseen ei ole vaikutusta sillä onko opinnot verkossa vain lähiopetuksena. 25 % opiskelijoista on täysin samaa mieltä siitä, että opiskelukaverit, joiden kanssa voisi opiskella yhdessä, edistävät opintoja. 25 % vastaa kyseisessä kohdassa, että on täysin eri mieltä opiskelukavereiden vaikutuksesta opintojen etenemiseen. Tutkimuksen mukaan voidaan todeta, että opiskelijat kokevat melko yksilöllisesti opiskelukavereiden vaikutuksen opintojen etenemisessä.

Taulukko 2. Opintojen suorittamista edistävät tekijät (n=12)

	En osaa sanoa	Täysin eri mieltä	Osittain eri mieltä	Osittain samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Motivaatio	0,0%	16,7%	8,3%	41,7%	33,3%
Parempi ajankäytön suunnittelu	16,7%	8,3%	0,0%	41,7%	33,3%
Parempi opetuksen laatu	0,0%	50,0%	25,0%	16,7%	8,3%
Opettajilta saatu tuki	0,0%	41,7%	25,0%	25,0%	8,3%
Mahdollisuus vaikuttaa opintojen sisältöön	8,4%	50,0%	8,3%	33,3%	0,0%
Opintosisällöltään helpommat kurssit	8,3%	41,7%	16,7%	33,3%	0,0%
Sosiaalinen tuki esimerkiksi opiskelukavereilta tai tuutoreilta	8,4%	41,7%	8,3%	33,3%	8,3%
Ryhmäytyminen opiskelukavereiden kanssa	8,3%	41,7%	8,3%	25,0%	16,7%
Tietoisuus tulevaisuuden työurasta/työtehtävistä	8,3%	41,7%	0,0%	41,7%	8,3%
Opinto-ohjaajan tuki opintojen suunnittelussa	0,0%	33,3%	16,7%	25,0%	25,0%
Verkossa tapahtunut opetus	16,7%	50,0%	8,3%	16,7%	8,3%
Enemmän lähiopetusta	8,3%	41,7%	0,0%	25,0%	25,0%
Opiskelukaverit, joiden kanssa olisi voinut opiskella yhdessä	8,3%	25,0%	16,7%	25,0%	25,0%

Kyselyllä selvitettiin, miten opiskelijan omiin voimavaroihin liittyvät tekijät vaikuttavat opintojen suorittamiseen (taulukko 3). Kaikki kyselyyn vastanneet opiskelijat ovat osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että he ovat kiinnostuneita liiketalouden alasta. Tutkimuksesta voidaan todeta, että virheellinen alanvalinta ei vaikuta tämän kyselyn vastaajilla opintojen etenemiseen. Melkein puolet vastanneista on

osittain eri mieltä siitä, että heillä ei olisi taloudellisia vaikeuksia. Taloudellinen tilanne ohjaa opiskelijat usein työelämään. Työelämä ja vaikeudet ajanhallinnassa voivat viivästyttää opintoja.

66,7 % opiskelijoista vastaa, että he voivat fyysisesti hyvin. Prosentuaalinen määrä on pienempi kohdassa, jossa opiskelijat vastaavat henkisestä hyvinvoinnistaan. Henkinen hyvinvointi on siis huomattavasti heikompaa fyysiseen hyvinvointiin verrattuna. Lähes puolet opiskelijoista ei koe olevansa masentuneita. 33,3 % ei kuitenkaan osaa sanoa, ovatko he masentuneita. 16,7 % ei osaa myöskään sanoa, onko heillä mielenterveysongelmia. Tutkimuksesta voidaan päätellä, että opiskelijoilla on epätietoisuutta terveydentilastaan mielenterveysongelmien ja masennuksen suhteen. Korkeakouluopiskelijoille suunnatun tutkimukseen mukaan mielenterveysongelmat ovat kolminkertaistuneet 2000-luvun jälkeen. Suomalaisille nuorille aikuisille suunnatussa kyselyssä 40 on kohdannut vähintään yhden mielenterveyshäiriön. Opiskelijan psyykinen oireilu vaikuttaa opintojen etenemiseen (THL 2022a.)

Kukaan kyselyyn vastanneista ei koe olevansa peliriippuvainen tai omaavansa päihdeongelmia. Suurin osa vastanneista on sitä mieltä, että he ovat stressaantuneita. Opiskelijan vaikeudet stressinsäätelyssä altistavat opiskelijaa haitalliselle stressille, mikä voi vaikuttaa opintojen suorittamiseen (YTHS 2022c).

Taulukko 3. Opiskelijan omat voimavarat

	En osaa sanoa	Täysin eri mieltä	Osittain eri mieltä	Osittain samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Olen kiinnostunut liiketalouden alasta.	0,0%	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%
Minulla ei ole taloudellisia vaikeuksia.	0,0%	0,0%	41,7%	33,3%	25,0%
Minulla on sosiaalisesti kannustava lähipiiri.	0,0%	0,0%	16,6%	41,7%	41,7%
Voin fyysisesti hyvin.	0,0%	8,3%	0,0%	25,0%	66,7%
Voin henkisesti hyvin.	0,0%	0,0%	33,4%	33,3%	33,3%
Olen masentunut.	33,3%	41,7%	0,0%	16,7%	8,3%
Minulla on mielenterveysongelmia.	16,7%	50,0%	8,3%	8,3%	16,7%
Olen peliriippuvainen.	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Minulla on päihdeongelma.	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Olen stressaantunut.	0,0%	0,0%	16,7%	33,3%	50,0%

Kyselyllä selvitettiin, miten opiskelutaitoihin liittyvät väittämät pitävät paikkaansa kohderyhmän opiskelijoilla (taulukko 4). Kukaan kyselyyn vastanneista ei koe olevansa täysin samaa mieltä, että he hallitsisivat ajankäyttöänsä. Tästä voidaan päätellä, että opiskelijat tarvitsivat opastusta oman ajankäytön suunnitteluun.

Suurin osa opiskelijoista ei ole löytänyt hyviä opiskelutapoja. Kyselyn mukaan voidaan todeta, että opastus sopivista opiskelutavoista voisi olla hyödyllinen. Puolet kertoo menestyvänsä hyvin erilaisissa ryhmissä ja olevansa hyviä ongelmanratkaisussa. Suurin osa opiskelijoista on suunnitellut omia opintojaan ja pitää ryhmätyöskentelystä.

Noin 33 % vastanneista ei haluaisi suorittaa kursseja itsenäisesti ja sama määrä vastaa olevansa osittain samaa mieltä halusta suorittaa kurssit itsenäisesti. Opiskelijat haluavat pääsääntöisesti suorittaa kurssit itsenäisesti, mutta kuitenkin puolet vastaajista on sitä mieltä, että oppitunnit tukevat heidän oppimistansa. Tutkimuksen perusteella voidaan todeta, että oppitunnit tukevat oppimista itsenäisen opiskelun lisäksi.

Vain 8,3 % on täysin sitä mieltä, että he ovat löytäneet ryhmästään opiskelukavereita, joiden kanssa opiskella yhdessä. Opiskeluympäristöstä saatu sosiaalinen tuki voisi auttaa opintojen etenemisessä (Jänkälä 2020, 18–19). Tutkimuksen mukaan voitaisiin päätellä, että opiskelijoiden ryhmäytymisessä voisi olla kehitettävää. Lapin ammattikorkeakoulun haastatteluissa kuitenkin nousi esiin näkökulma, että monesti oppilaat, joiden opinnot ovat viivästyneet, jäävät paitsi oman opiskeluryhmänsä tuelta, koska opiskelivat eri tahtiin oman ryhmänsä kanssa. Opintojen loppuvaiheessa tilanne voi olla se, että opiskelija suorittaa vielä opintojaan muiden ryhmäläisten ollessa jo valmistuneita.

Taulukko 4. Opiskelijan opiskelutaidot

	En osaa sanoa	Täysin eri mieltä	Osittain eri mieltä	Osittain samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Hallitsen ajankäyttöäni.	0,0%	16,7%	33,3%	50,0%	0,0%
Olen löytänyt hyviä opiskelutapoja.	0,0%	16,6%	41,7%	25,0%	16,7%
Menestyn hyvin erilaisissa ryhmissä.	0,0%	16,7%	8,3%	25,0%	50,0%
Olen hyvä ongelmanratkaisussa.	0,0%	0,0%	8,3%	41,7%	50,0%
Olen suunnitellut omia opintojani.	0,0%	8,3%	16,7%	66,7%	8,3%
Pidän ryhmätyöskentelystä.	0,0%	16,6%	25,0%	41,7%	16,7%
Haluan suorittaa kurssit itsenäisesti.	0,0%	33,4%	8,3%	33,3%	25,0%
Oppitunnit tukivat oppimistäni.	0,0%	16,7%	8,3%	25,0%	50,0%
Olen löytänyt ryhmästäni opiskelukavereita, joiden kanssa opiskella.	8,4%	33,3%	16,7%	33,3%	8,3%

Opetustoimintaan liittyvien väittämien kautta nähdään, miten kohderyhmän opiskelijat kokevat erilaiset opetukseen liittyvät tekijät Lapin ammattikorkeakoulussa (taulukko 5). Suurin osa kyselyyn vastanneista on tyytyväisiä opetuksen laatuun.

25 % kokee, ettei ole saanut opintojen alkuvaiheessa tarpeeksi ohjausta. Lapin ammattikorkeakoulun opinto-ohjaaja kertoi haastattelussa, että syksystä 2022 eteenpäin hän keskusteleekin jokaisen aloittaneen opiskelijan kanssa. Tämän toivotaan auttavan siihen, että opiskelijat osaavat ja uskaltavat lähestyä koulun henkilökuntaa matalammalla kynnyksellä. Vastauksista voidaan kuitenkin päätellä, että yli puolet vastaajista kokee saaneensa ohjausta sekä opintojen alkuvaiheessa että opintojen aikana. Yli puolet opiskelijoista kokee, että he huomioidaan opiskelijoina.

Suurin osa opiskelijoista kokee, että opetusmateriaali tukee hyvin heidän oppimistaan. 41,7 % opiskelijoista on osittain samaa mieltä sekä verkko-opintojen hyvästä toteutuksesta että verkko-opintojen luentomaisuudesta. Tutkimuksesta voidaan päätellä, että verkko-opinnot ovat pääosin hyvin toteutettuja, mutta kehityskohteena voisi olla luentomaisuuden välttäminen.

Taulukko 5. Lapin ammattikorkeakoulun opetustoiminta

	En osaa sanoa	Täysin eri mieltä	Osittain eri mieltä	Osittain samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Olen tyytyväinen opetuksen laatuun.	0,0%	16,7%	0,0%	50,0%	33,3%
Sain opintojen alkuvaiheessa tarpeeksi ohjausta.	0,0%	25,0%	16,7%	33,3%	25,0%
Saan ohjausta opintojen aikana.	0,0%	16,7%	25,0%	50,0%	8,3%
Koen, että minut huomioidaan opiskelijana.	0,0%	25,0%	16,7%	25,0%	33,3%
Opetusmateriaali tukee oppimistäni.	0,0%	0,0%	16,7%	50,0%	33,3%
Verkko-opinnot on toteutettu hyvin.	8,3%	8,3%	25,0%	41,7%	16,7%
Verkko-opinnot ovat luentomaisia.	16,6%	0,0%	16,7%	41,7%	25,0%

Kyselyn toiseksi viimeisessä kohdassa selvitetään, miten opiskelijat kokevat mahdollisuutensa antaa palautetta opinnoista. Mittarin minimiarvo on yksi ja maksimiarvo kymmenen. Opiskelijoiden vastauksien keskiarvo on 7,6. Opiskelijat kokevat mahdollisuutensa antaa palautetta melko hyväksi. Oppilaiden palautteiden kautta Lapin ammattikorkeakoulu pystyy kehittämään tutkintojen etenemistä ja sisältöä. Opetustoiminnan kehittämiseen kuuluu olennaisesti palautteiden saaminen opiskelijoilta. Opiskelusta ja opetuksesta tulisi olla mahdollisuus antaa välitöntä palautetta. (Vopla 2022.) Opettajilta vaaditaan todella laajaa ymmärrystä opiskelijoiden näkökulmasta opintoihin (Paakki 2020, 30).

Viimeisessä kohdassa opiskelijat saivat avata omia näkemyksiään liittyen opintojen etenemiseen, viivästymiseen ja keskeytymiseen liittyen. Tähän kohtaan vastauksia tuli seitsemältä opiskelijalta. Yksi vastanneista opiskelijoista kertoo,

että toimimaton opintokokonaisuus on aiheuttanut stressiä ja painetta, mikä on luonut erimielisyyksiä opintoryhmässä. Opiskelijaa kokee, ettei opiskelijoiden palautetta ole huomioitu liittyen kyseiseen opintokokonaisuuteen. Eräs opiskelija kertoo, kuinka opettajien motivointi on auttanut häntä opintojen etenemisessä. Hän toivoo, että opettajat kiinnittäisivät enemmän huomiota opiskelijoihin ja pitäisivät yllä aktiivisempaa vuorovaikutusta. Osa opettajista toimii opiskelijan mukaan jo tällä tavoin.

Avoimeen kohtaan vastannut opiskelija kertoo elämäntilanteensa olevan sellainen, ettei hän jaksakaan stressata koulusta. Erään vastaajan mielestä ryhmätöitä on liikaa, eikä hänellä ole tarpeeksi aikaa tehtävien palautukseen. Hän kuitenkin toteaa loppupeleissä kaiken olevan omasta suorittamisesta kiinni. Yksi vastaajista on havainnut ajankäytön hallinnan ja ajanpuutteen olleen ongelmallista hänen tapauksessaan. Perhe-elämä, työt ja opiskelu on ollut vaikeampaa, mitä opiskelija on osannut odottaa. Opiskelija kokee myös perfektionismin tuoneen haasteita opintojen etenemiseen.

Suurin syy opintojen viivästymiseen on ajankäytön hallinnan puute. Toisaalta myös ajan puute. Perhe-elämän, töiden ja opiskelujen yhteen sovittaminen on ollut vaikeampaa, kuin mitä olin odottanut. Minulla ei tosin ole ihan normaalit työajat, lomista puhumattakaan. Omalta osaltani on ongelmia tuottanut myös pieni perfektionismin peikko. Jos tehtävä tuntuu vaikealta, on aloittaminen vaikeaa. Arvosanat taas ovat olleet loistavat, niiltä kursseilta, mitä olen saanut tehdyksi. (V1)

Eräs vastannut opiskelija on havainnut saavansa paremmin aikaiseksi ryhmätehtävissä kuin itsenäisissä tehtävissä. Opiskelija kertoo, että itsenäiset tehtävät on ollut helpompi jättää tekemättä. Yksi opiskelija vastaa, että jotkin kurssit ovat olleet hänen mielestään tylsiä. Opetus on hänen mielestään ollut kuitenkin pääosin laadukasta. Osa opettajista on hänen näkökulmastaan joustaneet enemmän kuin olisi välttämättä kuulunutkaan. Eräs vastanneista kertoo, kuinka opinto-ohjaajan yhteydenotto on auttanut häntä opintojen suunnittelussa. Ennen opinto-ohjaajan kanssa keskustelua opiskelija ei tiennyt, miten esimerkiksi korvata suorittamattomaksi jääneitä kursseja. Hän ehdottaa, että jokaisen opiskelijan olisi hyvä käydä keskustelua opinto-ohjaajan kanssa. Lapin ammattikorkeakoulun henkilöstön haastattelussa kävi ilmi, että opinto-ohjaaja käy jokaisen 2022 syksyllä aloittaneen opiskelijan kanssa lyhyen aloituskeskustelun.

Hyvin pitkälle en oikein tiennyt, miten suunnitella omia opintoja. Ilmoitauduin vain niille kursseille, jotka ryhmälle oli suunniteltu. Jos kursseja jäi tekemättä, en tiennyt miten korvata. Jossain vaiheessa onneksi ymmärsin ottaa yhteyttä opinto-ohjaajaan. Nyt näyttää siltä, ettei opinnot viivästy loppujen lopuksi kuin ehkä sen puolivuotta, jos sitäkään. Jahka saan anottua lisääaikaa. Jos jotain kehitysehdotusta voisin laittaa, niin ehkä olisi syytä ihan jokaisen käydä alussa ja vaikka opintojen puolivälissä opinto-ohjaajan kanssa keskustelua ihan oletuksena. Itse tajusin mennä puheille liian myöhään. (V2)

Eräs avoimeen kohtaan vastannut opiskelija kertoo koronan vaikuttaneen hänen opintojensa edistymiseen. Opiskelijan arki on kokenut suuren muutoksen koronan vuoksi ja hänen on vaikeaa päästä kiinni tavalliseen kouluarkeen.

Koronaepidemian alettua putosi erittäin helposti kelkasta, ja takaisin on ollut hyvin vaikeaa nousta. Motivaatio meni täysin, paluu opiskelijan arkeen ei tunnu onnistuvan. Olisi pitänyt lähes samantien jatkaa tavallista kouluarkea - vaikkapa sitten etäopiskellen, sen sijaan että jäi ajelehtimaan epämääräisyyteen ja epätietoisuuteen. Työskentelin lisäksi opintojen ohessa osa-aikaisena ravintola- ja viihdealalla, joten myös taloudellinen tilanne huononi merkittävästi. Ennen päivät olivat täynnä toimintaa ja rytmi säilyi, sitten istuinkin kotona tietämättä oikeastaan tulevaisuudesta mitään. (V3)

Yksi opiskelija kertoo aikataulujen hallinnan olleen vaikeaa perheenisäyksen vuoksi. Hankaluutta on tuottanut myös järjestelmän haltuunotto. Opiskelija kokee saaneensa erinomaista kannustusta Lapin ammattikorkeakoulun puolesta. Se on lisännyt opiskelijan motivaatiota.

7.2 Lapin ammattikorkeakoulun henkilökunnan haastattelujen analysointi

Teams-haastatteluiden pohjalla käytin viittä eri kysymystä, jotka esitin kaikille haastateltaville. Kysymykset olivat seuraavat:

- Mitkä koet yleisimmiksi tekijöiksi opiskelijoiden opintojen viivästykselle liiketalouden tutkinto-ohjelmassa?
- Milloin tapahtuu eniten opintojen viivästyksiä/keskeytyksiä?
- Koetko, että pystyt vaikuttamaan opintojen viivästykseseen vaikuttaviin tekijöihin?
- Koetko, että pystyt auttamaan tarpeeksi, kun opiskelijan opinnot ovat viivästyneet?

- Ottavatko opiskelijat henkilökuntaan yhteyttä opintojen viivästyessä?

Opintokuraattori ei huomaa eroja juuri liiketalouden opiskelijoiden osalla opintojen viivästyemisessä. Samat tekijät toistuvat kaikilla opiskelijoilla hänen havaintojensa mukaan. Haastatteluissa nousi esiin myös nykyaikana hyvinkin tyypillinen yleinen uupumus. Uupumus vaikuttaa kaikkeen suorittamiseen arjessa. Haastatteluista kävi ilmi, että uupumuksen lisäksi erilaiset oppimisvaikeudet ovat yleisiä. Oppimisvaikeudet, mielenterveyteen liittyvät tekijät ja esimerkiksi perfektionismi voivat vaikeuttaa opintojen suorittamista. Oppimisvaikeuksia ovat esimerkiksi lukivaikeus tai ADHD. Liiallinen kuormittuminen ja elämänkriisit esimerkiksi sairastuminen vaikuttavat opintojen etenemiseen.

Opiskelu ammattikorkeakoulussa on monesti itsenäistä, mikä vaatii opiskelijalta vastuuta omien opintojen suunnittelusta ja etenemisestä. Tämä voi tuottaa haasteita osalle opiskelijoista. Ryhmätöiden tekemisen aikatauluttaminen omaan kalenteriin voi tuoda haasteita. Oman arjen aikatauluttaminen haastaa opintojen suorittamista ajallaan. Opintosuunnittelija toteaa, että monesti opiskelijoilla on sellainen tilanne, että työ- ja perhe-elämän rinnalla ainoa joustamista kestävä tekijä on opinnot, mikä voi johtaa opintojen viivästyemiseen tai keskeytymiseen.

Korona-aika on tuonut muutoksia opiskelijoiden työ- ja perhe-elämään. Opintojen toteuttaminen kotona voi olla haastavaa koko perheen ollessa paikalla. Koronan vuoksi myös alanvaihtoa on ollut paljon, mistä voi seurata opintojen keskeyttäminen varhaisessa vaiheessa. Tradenomi voi olla monelle sellainen ala, jota lähdeään kokeilemaan, mutta hyvin pian saatetaan huomata, ettei ala olekaan yhtään oma juttu. Keskeytys alussa johtuu useasti väärästä alanvalinnasta.

Työelämässä tapahtuvat muutokset, joita ovat esimerkiksi työtehtävien vaihtuminen tai yllättävä työmäärän lisääntyminen, voivat aiheuttaa opintojen viivästyemistä. Koronan aiheuttamien epätavallisten olosuhteiden vuoksi opiskelijat ovat voineet menettää työpaikkansa. Jos opiskelija ei ole töissä, mutta opiskelee pääsääntöisesti, ei hän ole silloin oikeutettu saamaan esimerkiksi työttömyystukea. Pahimmassa tapauksessa opiskelijan täytyy keskeyttää opintonsa, jotta saa rahaa elääkseen. Tutkimukseen liittyen sain käyttööni opiskelijan kommentin koskien oikeutta etuuksien saamiseen:

pyytäisin myös, että Lapin AMK voisi laittaa valitusta ylemmälle taholle liittyen työttömyysetuudella opiskeluun. Eli vuosi sitten sain olla päätoiminen opiskelija, hain kyllä myös töitä ja olinkin hetken töissä, mutta on vain raskasta, kun saa opiskella 5op/kk ilman että saa mitään hyväksiluettua. Tällä hetkellä TE-palvelut vaatii tekemään/hakemaan kolmea tehtävää 3kk aikana. Tämä aiheuttaa ylimääräistä stressiä. Tässä alkaa oikeasti jo väsymään. Olen -21 elokuussa aloittanut uuden opiskelun, opetellut kahta eri työtä eri työnantajilla. Nyt alkoi uusi lukukausi 8.8.-22 ja syyskuussa pitää alkaa lisäksi täyttämään TE-palveluiden velvoitteita, koska pelkkä 5op kuukaudessa ei enää riitäkään velvoitteen täyttymiseen. Vakavasti harkitsen jo jotain muuta mahdollisuutta. olen aivan jumissa, ei yhtään ajatusta huomista pidemmälle.

Kaikissa opintojen vaiheissa esiintyy viivästymistä. Opinto-ohjaaja havainnut yleisesti eniten opintojen viivästymistä toisen vuoden syksynä. Usein myös opinnäytetyön aloittamisen vaikeus johtaa viivästymisiin. Opinto-ohjaajan ja kuraattorin mukaan ohjattu opinnäytetyön aloitus on vähentänyt huomattavasti viivästymisiä opinnäytetyön tekovaiheessa. Opinnäytetyövaiheen pilkkominen pienempiin välietappeihin on ja ohjauksen lisääminen on vaikuttanut myönteisesti opinnäytetyövaiheen etenemiseen. Loppuvaiheessa oman ryhmän tuki voi puuttua opiskelijalta, jonka opinnot ovat viivästyneet aiemmin. Opiskeluyhteisön tuki puuttuu etenkin silloin, jos muu opiskeluryhmä on jo esimerkiksi valmistunut tutkinnosta. Opiskelijan epävarmuus tulevaisuudesta voi hidastaa opintojen etenemistä.

Korkeakouluopiskelu on erilaista kuin alemmilla koulutusasteilla muun muassa itsenäisen opiskelutavan näkökulmasta. Se haastaa opiskelijaa eri tavalla. Opinto-ohjaaja voi antaa apua opintojen suorittamisessa kohdattuihin arjen haasteisiin. Ohjaajan kanssa voi tehdä suunnitelmia opintojen suorittamiseen huomioiden tärkeimpänä opiskelijan oman elämän ja terveydentilanteen. Apua voi saada erilaisiin opiskelutekniikoihin ja aikatauluttamiseen liittyen. Opiskelijoita monesti auttaa opintojen suorittamisen suunnitelman selkeys. Suunnitelmallisuuden puuttuminen voi viivästyttää opintoja.

Lapin ammattikorkeakoululla on kurssi, joka valmentaa opintojen alkuun. Siellä esitellään tukipalveluita ja keskustellaan opiskelijoiden kanssa. Sen kautta opiskelijoilla on ollut helpompaa lähteä opintoihin kiinni. Ennakoinnilla voi vaikuttaa opintojen etenemiseen. On tärkeää, että korkeakoulun ohjeet ja tavat tulevat tutuiksi heti opintojen alussa. Se on yksi tapa vaikuttaa siihen, ettei viivästymistä tapahdu. Jos opintojen alussa on vaikeuksia, opinnoissa saattaa helposti jäädä jälkeen.

Kuraattoripalvelut antavat tietoa esimerkiksi lukivaikeuteen tai ADHD:hen liittyen, jotta opiskelijoille saadaan tukea mahdollisimman nopeasti heidän sitä tarvitessa. Kuraattoripalvelut järjestävät työpajoja ja yksilöllistä ohjausta. Iso kysymys viivästymisessä on se, että kun opinnot viivästyvät, se selviää yleensä viiveellä. Jos opinnot ovat olleet pidemmän aikaa keskeytyneinä, se yleensä vaatii enemmän toimenpiteitä kuin ennakoiva toiminta sen suhteen, että opiskelijat ottaisivat yhteyttä aikaisemmassa vaiheessa ennen opintojen viivästymistä. Opiskelija voi tuntea häpeää ja syyllistä itseään opintojen viivästymistä. Elämässä tapahtuu joskus yllättäviä asioita eikä kaikki mene aina suunnitelmien mukaisesti. Opinnot voivat viivästyä ja asiat kyllä järjestyvät.

Kuraattoripalveluilla on mahdollisuus auttaa opiskelijoita takaisin opintojen pariin. Kuraattoripalveluissa on mahdollisuus keskustella opintojen viivästymistä ja siellä autetaan niin pitkälle kuin voidaan. Kuraattoripalvelut tekevät yhteistyötä monien eri tahojen kanssa. Palvelut perustuvat luottamuksellisuuteen ja opiskelijan lupaan. Yhteistyötä tehdään esimerkiksi opiskeluterveydenhuollon kanssa, Kelan, mielenterveyspalveluiden ja etsivä nuoristyön kanssa. Yhteistyötä tehdään myös lapin ammattikorkeakoulun henkilöstön kanssa eli esimerkiksi opettajien ja opinto-ohjaajien. Opiskelijoille on käynnissä erilaisia hankkeita esimerkiksi tueksi opintojen loppuvaiheessa oleville opiskelijoille.

Oppilaat ottavat jonkin verran yhteyttä itse, mutta opinto-ohjaaja seuraa opiskelijoiden opintojen etenemistä ja ottaa yhteyttä opiskelijaan viivästymistä havaitessaan. Monesti yhteydenotto opiskelijaan tapahtuu viiveellä silloin, kun opinnot ovat jo viivästyneet. Syksystä 2022 lähtien opinto-ohjaaja tekee lyhyen aloituskeskustelun jokaisen uuden opiskelijan kanssa. Opinto-ohjaaja toivoo sen auttavan siihen, että tulevaisuudessa opiskelijat osaavat ja uskaltavat ottaa yhteyttä häneen pienemmällä kynnyksellä ja mahdollisesti ennakoivammin. Kaikki opiskelijat eivät reagoi opinto-ohjaajan ottaessa yhteyttä opintojen viivästymiseen liittyen. Opintojen viivästymiseen voi liittyä häpeää, mikä nostaa opiskelijoiden kynnystä ottaa yhteyttä. Esimerkiksi YTHS:n henkilökunta voi neuvoa opiskelijaa ottamaan kuraattoripalveluihin yhteyttä silloin, kun opiskelijan opiskelukyky voi vaikuttaa opintojen etenemiseen.

8 POHDINTA

Opintojen viivästyminen vaikuttavia tekijöitä on monia. Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää tarkemmin, mitkä tekijät vaikuttavat opintojen viivästyseen Lapin ammattikorkeakoulun liiketalouden tutkinto-ohjelmassa opiskelevilla. Lisäksi tavoitteena oli saada tärkeää informaatiota Lapin ammattikorkeakoululle koskien opiskelijoiden opintojen etenemistä. Tutkimuksen avulla Lapin ammattikorkeakoulu pystyy tekemään muutoksia niihin tekijöihin, jotka voivat aiheuttaa opintojen viivästyksiä, ja myös korostaa opiskelijoille opintojen etenemisessä auttavia tekijöitä.

8.1 Johtopäätökset

Kyselylomake ja haastattelu selvensivät hyvin opinnäytetyön tutkimusongelmaa. Tutkimusongelman kohderyhmää olivat Lapin ammattikorkeakoulun liiketalouden tutkinto-ohjelman opiskelijat, joiden opinnot olivat myöhästyneet. Kyselyyn vastasi 15 prosenttia kohderyhmän opiskelijoista. Johtopäätöksiä tehtäessä on hyvä huomioida se, että kaikki tutkimuksesta muodostuneet analyysit eivät ole täysin yleistettävissä olevaa tietoa.

Opinnäytetyön teorian ja tutkimuksen osuus tukevat toisiaan. Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijoilla yleisimpiä viivästyksiä aiheuttavia tekijöitä ovat työt, motivaatio ja ajankäytön hallinnanpuute. Kyselyyn vastanneet opiskelijat ovat kiinnostuneita liiketalouden alasta. Kyselyn tuloksista voidaan päätellä, että sopivien opiskelutapojen löytyminen on ollut haastavaa opiskelijoille. Suurin osa opiskelijoista on sitä mieltä, että oppitunnit ainakin joissakin määrin tukevat heidän oppimistaan ja he ovat tyytyväisiä opetuksen laatuun. Opiskelijoista suurin osa kokee fyysisen terveydentilansa hyväksi, mutta henkisen terveydentilansa heikommin. Opiskelijoille suunnatun kyselylomakkeen perusteella kaikista vähiten opintoja viivästyttänyt tekijä oli riippuvuus päihteisiin. Kukaan kyselyyn vastanneista ei kokenut päihteiden käytön olevan syynä opintojen viivästykselle.

Moni opiskelijoista työskentelee opintojensa ohella. Ajankäytön hallintaan liittyvät ongelmat liittyvät usein opintojen ja töiden yhdistämiseen. Lapin ammattikorkeakoulu voisi opastaa opiskelijoita ajankäytön hallinnassa ja siinä, miten yhdistää opinnot ja työelämä.

Tutkimukseen vastanneista kellokään ei ollut korkeakoulututkintoa. Korkeakouluopintojen itsenäisyys voi yllättää uudet opiskelijat. Opiskelijoilla on ollut haasteita löytää sopivia opiskelutapoja ja suunnitella omia opintojaan. Koulu voisi yrittää opastaa uusia opiskelijoita opintojen suunnittelussa ja sopivien opiskelutapojen löytämisessä.

Tutkimuksen mukaan 41,7 % vastanneista on osittain sitä mieltä, että tietoisuus tulevaisuuden työurasta tai tehtävistä olisi voinut edistää heidän opintojaan. Lapin ammattikorkeakoulu voisi auttaa opiskelijoita heidän urasuunnittelussaan.

Suurin osa opiskelijoista kokee olevansa stressaantuneita. Opiskelijan stressi vaikuttaa opintojen etenemiseen. Koulu voisi opastaa opiskelijoita löytämään keinoja stressinhallintaan. Tämä voisi vähentää opintojen viivästyistä.

Tutkimuksen mukaan osa opiskelijoista ei osaa sanoa, onko heillä mielenterveysongelmia tai ovatko he masentuneita. Opiskelijoille voisi antaa opastusta myös omien voimavarojen arvioimiseen. Mielenterveysongelmat ja masennus vaikuttavat opintojen etenemiseen, koska ne heikentävät opiskelijan kykyä suorittaa opintoja. Mielenterveysongelmiin ja masennukseen tulisi hankkia apua. Jos omia oireita ei tunnista, avun saaminen pitkittyy ja opinnot viivästyvät. Koulu voisi kannustaa opiskelijaa hankkimaan apua matalalla kynnyksellä.

8.2 Tutkimuksen toteutuksen arviointi

Opintojen viivästyminen vaikuttavien tekijöiden tutkiminen on ollut todella mielenkiintoista. Työn suunnitteleminen alkoi huhtikuussa ohjatusti. Aihe-idean sain opinnäytetyön toimeksiantajalta eli Lapin ammattikorkeakoululta. Työn tekeminen on tuntunut merkitykselliseltä toimeksiantajan tarpeen näkökulmasta. Teoriaosuuden tekeminen ennen henkilökunnan haastatteluja ja opiskelijoille suunnatun kyselylomakkeen lähemmistä helpotti tutkimuksen suunnittelua. Teoria-

osuutta tehdessäni opin, millaiset tekijät voivat vaikuttaa opintojen viivästymiseen. Opinnäytetyön teoriaosuuden sain pitkälti valmiiksi heinäkuun loppuun mennessä. Sen jälkeen aloitin tutkimuslomakkeen ja haastattelun kysymysten suunnittelun. Kyselyn ja haastattelun tuloksien analysoinnin aloitin heti, kun vastausaika päättyi ja haastattelut olivat suoritettuina.

Opin sen, että opiskelijat kokevat asiat todella yksilöllisesti ja monet erilaiset tekijät johtavat opintojen viivästymiseen. Se, minkä toinen näkee hyvänä mahdollisuutena, toinen voi kokea täysin päinvastoin kompastuskiveksi. Monissa tapauksissa opinnot voivat olla ainoa tekijä, josta on mahdollista joustaa perhe-elämän ja töiden ohella.

Opinnäytetyö on toteutettu eettinen näkökulma huomioiden. Tutkimuslupa saatiin asianmukaisesti Lapin ammattikorkeakoululta ennen tutkimuksen aloittamista. Lapin ammattikorkeakoulun henkilöstö suostui Teams-haastatteluihin ja opiskelijoiden henkilötiedot eivät paljastuneet lähetetystä kyselylomakkeesta. Tutkimus on onnistunut, koska kyselylomakkeen ja haastattelujen avulla saatiin vastauksia alkuperäiseen tutkimusongelmaan. Opinnäytetyön myötä saatuja tutkimustuloksia voi hyödyntää toimeksiantaja eli Lapin ammattikorkeakoulu. Toivon, että Lapin ammattikorkeakoulun lisäksi myös opiskelijat pystyvät hyödyntämään opinnäytetyötäni opintojensa suunnittelussa ja suorittamisessa.

Tulevaisuutta ajatellen jatkotutkimuksen idea voisi olla, että tehtäisiin samasta aiheesta tutkimus myöhemmin samantyyppiselle kohderyhmälle Lapin ammattikorkeakoulussa. Tämän opinnäytetyön kohderyhmän opintojen suorittamiseen on vaikuttaneet niin sanottujen tavallisten haasteiden lisäksi myös esimerkiksi korona-ajan poikkeuskäytännöt ja uudet toimintatavat. Uudessa tutkimuksessa voitaisiin vertailla tuloksia tämän opinnäytetyön tutkimuksen aikana saamiini, ja pyrkiä havaitsemaan muutoksia.

LÄHTEET

Anttila, V-J. 2022. Koronavirus. Lääkärikirja Duodecim. Viitattu 20.7.2022 <https://www.terveyskirjasto.fi/dlk01257>.

Aunola, K., Hakkarainen, K., Juuti, K., Järvelä, S., Järvenoja, H., Kajamies, A., Kangas, K. & Kiuru, N. 2018. Motivaatio ja oppiminen. Jyväskylä: PS-Kustannus. E-kirja. Viitattu 25.7.2022 <https://luc.finna.fi/lapinamk>, Ellibs-verkkokirjahylly.

Ammattikorkeakouluun. 2022. Opiskelu. Viitattu 15.5.2022 <https://www.ammattikorkeakouluun.fi/opiskelu/>.

Ammattikorkeakoululaki 14.11.2014/932.

Heikkinen, H. L. T. & Kukkonen, H. 2019. Ammattikorkeakoulu toisin ajateltuna: Osaaminen, sivistys ja tiedon intressit. Aikuiskasvatus 4/2019.

Salmela-Aro, K. 2018. Kun alkuinnostus hiipuu, puolet opiskelijoista uupuu. Helsingin yliopisto. 31.1.2018. Viitattu 28.5.2022 <https://www.helsinki.fi/fi/uutiset/opetus/kun-alkuinnostus-hiipuu-puolet-opiskelijoista-uupuu>.

FITech Network University. 2021. Asiantuntijapuheenvuoro: Mikko Inkinen. Opiskelutaito ja tehokkaimmat oppimistekniikat. Youtube 17.5.2021. Viitattu 11.7.2022 <https://www.youtube.com/watch?v=JryDjzMIcOY&t=78s>.

Jänkälä, J-P. 2020. Hyvinvoinnista vsalvoimaa opintoihin. Teoksessa M, Ärling (toim.) Voimaa opiskeluun – otetta ohjaukseen. Voimaa opiskeluun -hankkeen loppujulkaisu, Diak Puheenvuoro 29, Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu, 16–21. Viitattu 7.7.2022 https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/333089/DIAK_Puheenvuoro_29_web.pdf?sequence=2&isAllowed=y.

Kela. 2022a. Opintojen edistyminen: korkeakouluopinnot. Viitattu 28.5.2022 <https://www.kela.fi/opintojen-edistyminen-korkeakouluopinnot>.

Kela. 2022b. Opiskelijan omat tulot. Viitattu 17.7.2022 <https://www.kela.fi/opintotuki-omat-tulot>.

Lapin ammattikorkeakoulu. 2020. AMK jatkaa hybridimallilla myös kevään 2021. Viitattu 11.7.2022 <https://www.lapinamk.fi/news/AMK-jatkaa-hybridimallilla-myos-kevaan-2021/fuu3sfdb/d243ff46-8309-4824-b27d-5b91e7d4f73f>.

Lapin ammattikorkeakoulu. 2022a. Arvot. Viitattu 7.7.2022. <https://www.lapinamk.fi/fi/Esittely/Lapin-AMKin-tapa-toimia/Arvot>.

Lapin ammattikorkeakoulu. 2022b. Laatu. Viitattu 7.7.2022 <https://www.lapinamk.fi/fi/Esittely/Lapin-AMKin-tapa-toimia/Laatu>.

Lapin ammattikorkeakoulu. 2022c. Lapin korkeakoulukonserni LUC. Viitattu 7.7.2022 <https://www.lapinamk.fi/fi/Esittely/LUC>.

Lapin ammattikorkeakoulu. 2022d. Ohjaus ja neuvonta. Viitattu 11.7.2022
<https://www.lapinamk.fi/fi/Opiskelijalle/Ohjaus-ja-neuvonta>.

Lapin ammattikorkeakoulu. 2022e. Päihdeohjelma. Viitattu 20.7.2022
<https://www.lapinamk.fi/fi/Opiskelijalle/Hyvinvoiva-opiskelija/Paihdeohjelma>.

Lapin ammattikorkeakoulu. 2022f. Rovaniemeltä ja Tornioista valmistutaan tradenomeiksi tyytyväisinä ja hyvillä mielin. Viitattu 7.7.2022
<https://www.lapinamk.fi/news/Rovaniemelta-ja-Tornioista-valmistutaan-tradenomeiksi-tyytyvaisina-ja-hyvilla-mielin/29272/ff12ea71-bf52-475f-bd69-308fad8cc4fb>.

Lapin ammattikorkeakoulu. 2022g. Tradenomi, liiketalous. Viitattu 7.7.2022
<https://www.lapinamk.fi/fi/Hakijalle/AMK-tutkinnot/Tradenomi,-liiketalous>.

Lyytikäinen, A. & Raulio, S. 2020. Koululaisten ja opiskelijoiden ravitsemus. Lääkärikirja Duodecim. Viitattu 20.7.2022
<https://www.terveyskirjasto.fi/dlk01274>.

Metsämuuronen, J. 2011. Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä. Helsinki: International Methelp Oy. E-kirja. Viitattu 21.7.2022
<https://luc.finna.fi/lapinamk,Booky.fi>.

Mielenterveystalo. 2022. Voimavarat. Viitattu 7.7.2022
https://www.mielenterveystalo.fi/aikuiset/itsehoito-ja-oppaat/itsehoito/tyokaluja_itsehoito/Pages/Harjoitusnro6Lahjasi.aspx.

Nyyti. 2022. Motivaatio. Viitattu 20.7.2022 <https://www.nyyti.fi/hankkeet/takaisin-opintoihin-hanke-2019-2021/opintoihin-palaaajan-paketti/motivaatio/>.

Opeopiskelijan rakennuspalikat. 2015. Oppimisympäristön määrittelyä. Viitattu 11.7.2022 <https://opestu.wordpress.com/tag/psykykinen-oppimisymparisto/>.

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2020. Eurostudent VII. Viitattu 28.5.2022
https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162449/OKM_2020_25.pdf?sequence=4&isAllowed=y.

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2019. Korkeakouluille uusi rahoitusmalli. Viitattu 6.7.2022 <https://okm.fi/-/korkeakouluille-uusi-rahoitusmalli>.

Oppimisvaikeus. 2022. Mitä opiskelukyky on. Viitattu 28.5.2022
<https://oppimisvaikeus.fi/tietoa/lisatietoa/lukuvinkit/teemat/tietoa-oppimisvaikeuksista/artikkeli-mita-opiskelukyky/>.

Paakki, N. 2020. Voimaa opiskeluun: Mielenterveys- ja elämäntaitotaidot osaksi henkilöstön osaamista. Teoksessa M, Ärling (toim.) Voimaa opiskeluun – otetta ohjaukseen. Voimaa opiskeluun -hankkeen loppujulkaisu, Diak Puheenvuoro 29, Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu, 26–31. Viitattu 11.7.2022
https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/333089/DIAK_Puheenvuoro_29_web.pdf?sequence=2&isAllowed=y.

Päivänsalo, T-M. 2020. Oppimiskoodi: kuinka oppiminen onnistuu. Jyväskylä: PS-kustannus. E-kirja. Viitattu 11.7.2022 <https://luc.finna.fi/lapinamk/>, Ellibs-verkkokirjahylly.

Reinikainen, R. 2018. Tietopaketti opintojen keskeyttämisestä. Voimaa opiskeluun- hanke. Viitattu 21.7.2022 https://voimaaopiskeluun.diak.fi/wp-content/uploads/sites/7/2018/11/Voimaa_opiskeluun_Tietopaketti_opintojen_keskeyttamisesta_final.pdf.

Reinikainen, R. 2019. Tietopaketti opiskelijoiden mielenterveydestä. Voimaa opiskeluun- hanke. Viitattu 21.7.2022 https://voimaaopiskeluun.diak.fi/wp-content/uploads/sites/7/2019/10/Diak_Voimaa_opiskeluun_Tietopaketti_opiskelijoiden_mielenterveydesta_final.pdf.

Rotko. 2022. Tuutoritoiminta. Viitattu 11.7.2022 <https://lapinrotko.fi/toiminta/tuutoritoiminta/>.

Saaranen-Kauppinen, A.& Puusniekka, A. 2006. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. Viitattu 6.7.2022 <https://www.fsd.tuni.fi/fi/tietoaarkisto/julkaisut/kvalimotv.pdf>.

Studentum. 2019. Työt opintojen ohella. Viitattu 15.5.2022 <https://www.studentum.fi/tietoa-tyoelamasta/tyot-opintojen-ohella-8998>.

Study in Turku. 2021. Opiskelijakin voi uupua. Tunnista merkit ajoissa. Viitattu 15.5.2022 https://www.turku.fi/uutinen/2021-11-16_opiskelijakin-voi-uupua-tunnista-merkit-ajoissa.

SYL. 2022. Opiskelukyky. Viitattu 28.5. 2022 <https://syl.fi/opiskelukyky/>.

TE-palvelut. 2022. Opiskelu. Viitattu 26.8.2022 <https://ohje.te-palvelut.fi/hloasiakas/fi/omatyonhakumuutos/palvelunkuvaus/opiskelu>.

Terveyden- ja hyvinvoinninlaitos. 2021. Koronaepidemian ja sen rajaamistoimien vaikutukset korkeakouluopiskelijoiden arkielämään ja opintoihin. KOTT-tutkimuksen ennakkotuloksia kesällä 2021. 16.6.2021. Viitattu 20.7.2022 https://www.yths.fi/app/uploads/2021/06/KOTT_koronan_vaikutukset_kesa2021-1.pdf.

THL. 2022a. Opiskelijoiden mielenterveys. Viitattu 20.7.2022 <https://thl.fi/fi/web/mielenterveys/mielenterveyden-edistaminen/opiskelijoiden-mielenterveys>

THL. 2022b. Liikunnan terveyshyödyt. Viitattu 20.7.2022 <https://thl.fi/fi/web/elintavat-ja-ravitsemus/liikunta/liikunnan-terveyshyodyt>.

Tilastokeskus. 2022a. Ammattikorkeakoulutuksen suosio kasvoi edelleen vuonna 2021. Viitattu 6.7.2022 <https://www.stat.fi/julkaisu/cktrn1c8cpe0b00szu3msej>.

Tilastokeskus. 2022b. Tradenomit työelämässä. Toisen asteen läpäisy heikkeni ja korkea-asteen parantui tavoiteajassa vuonna 2020. Viitattu 7.7.2022 https://www.stat.fi/til/opku/2020/opku_2020_2022-03-17_tie_001_fi.html.

Tradenomiliitto. 2021. Tradenomien jäsentutkimus. Viitattu 7.7.2022 https://www.tradenomi.fi/site/assets/files/1197/tradenomit_jasentutkimus_2021-web.pdf.

Tradenomiliitto. 2022. Tradenomit työelämässä. Viitattu 7.7.2022 <https://www.tradenomi.fi/tyoelama-ja-osaaminen/tradenomit-tyoelamassa/>.

Tutka. 2015. Opintojen viivästyminen näkyy koulun kukkarossa. Viitattu 28.5.2022 <https://tutka.pro/uutiset/opintojen-viivastyminen-nakyy-koulun-kukkarossa/>.

Tutkimuseettinen neuvottelukunta. 2019. Ihmiseen kohdistuvan tutkimuksen eettiset periaatteet ja ihmistieteiden eettinen ennakoarviointi Suomessa. Viitattu 20.7.2022 https://tenk.fi/sites/default/files/2021-01/Ihmistieteiden_eettisen_ennakoarvioinnin_ohje_2020.pdf.

Vasalampi, K. 2022. Näin motivoit oppimaan. Jyväskylä: PS-kustannus. E-kirja. Viitattu 20.7.2022 <https://luc.finna.fi/lapinamk/>, Ellibs- verkkokirjahylly.

Verraton. 2016. Uni auttaa oppimaan. Viitattu 20.7.2022 <https://www.aivoliitto.fi/verraton/artikkelit/uni-auttaa-oppimaan/#cbc65c09>.

Vilkka, H. 2007. Tutki ja mittaa: Määrällisen tutkimuksen perusteet. Helsinki: Tammi. E-kirja. Viitattu 15.5.2022 <https://luc.finna.fi/lapinamk/>.

Vilkka, H. 2021. Tutki ja kehitä. Jyväskylä: PS-kustannus. E-kirja. Viitattu 15.5.2022 <https://luc.finna.fi/lapinamk/>, Ellibs- verkkokirjahylly.

Vopla. 2022. Miten osoitat ja mittaat opetuksen laadukkuuden? Viitattu 11.7.2022 <http://www.vopla.org/miten-osoitat-ja-mittaat-opetuksen-laadukkuuden/>.

Ärling, M & Hannukkala, M. 2020. Voimaa opiskeluun-toimintamalleja opiskelijan tueksi. Teoksessa M, Ärling (toim.) Voimaa opiskeluun – otetta ohjaukseen. Voimaa opiskeluun -hankkeen loppujulkaisu, Diak Puheenvuoro 29, Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu, 11–15. Viitattu 7.7.2022 https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/333089/DIAK_Puheenvuoro_29_web.pdf?sequence=2&isAllowed=y.

Savo, R. 2020. Moni opiskelija kokee jääneensä yksin korona-aikana ja osa toivoo yliopistolta ja ythsiltä enemmän tukea tilanteeseen. Ylioppilaslehti. 16.12.2020. Viitattu 15.5.2022 <https://ylioppilaslehti.fi/2020/12/moni-opiskelija-kokee-jaaneensa-yksin-korona-aikana-ja-osa-toivoo-yliopistolta-ja-ythsilta-enemman-tukea-tilanteeseen-yths-on-tarkeaa-ottaa-aina-yhteytta-kun-tarvitsee-apua/>.

YTHS. 2022a. Opiskeluympäristön tarkastus. Viitattu 7.7.2022 <https://www.yths.fi/palvelut/opiskelu yhteisotyo/opiskelu ympariston-tarkastus/>.

YTHS. 2022b. Mitä on opiskelukyky. Viitattu 28.5.2022
<https://www.yths.fi/palvelut/opiskeluyhteisotyo/mita-on-opiskelukyky/>.

YTHS. 2022c. Stressinhallinta. Viitattu 20.7.2022
<https://www.yths.fi/terveystieto/mielenterveys/stressinhallinta/>.

LIITTEET

Liite 1. Tutkimuksen kysymykset

Liite 1 1 (10). Tutkimuksen kysymykset

Opintojen viivästymiseen vaikuttavat tekijät Lapin ammattikorkeakoulun liiketalouden tutkinto-ohjelmassa

Hei opiskelija,

Olen Lapin ammattikorkeakoulun tradenomiopiskelija ja kerään aineistoa opinnäytetyöni tutkimusta varten. Tutkimukseni aiheena on opintojen viivästymiseen vaikuttavat tekijät Lapin ammattikorkeakoulun liiketalouden tutkinto-ohjelmassa. Lisäksi tutkimuksessa selvitetään, miten opiskelijaa voitaisiin auttaa, jotta viivästymisiltä vältyttäisiin.

Voit vastata kyselyyn, jos et ole esimerkiksi saanut opintosuunnitelman mukaisesti 30 opintopistettä lukukaudelta (esim. 1.8.-31.12.). Viivästymiseksi voidaan laskea myös se, jos opintosi ovat muuten valmiit, mutta opinnäytetyö kesken.

Kyselyssä ei paljastu henkilötiedot. Kyselyyn vastaamisesi on minulle opiskelijana todella tärkeää, jotta saisin analysoitavaa aineistoa. Olen todella kiitollinen tähän kyselyyn käyttämästäsi ajasta.

Vastausaikaa on sunnuntaihin 28.8.2022 asti.

Kiitos jo etukäteen vastauksestasi!

Ystävällisin terveisin,
Veera Keisu

Liite 1 2 (10). Tutkimuksen kysymykset

1. Sukupuoli

- Nainen
- Mies
- Muu

2. Opiskelutausta

- Ylioppilastutkinto
- 2. asteen ammatillinen tutkinto muulta kuin liiketalouden alalta
- 2. asteen ammattillinen tutkinto liiketalouden alalta
- 2. asteen kaksoistutkinto
- Korkeakoulututkinto

Liite 1 3 (10). Tutkimuksen kysymykset

3. Valitse oma opintoryhmäsi

- TA31L17K
- T31L17S
- T31L18S
- TA31L18S
- TA31L19K
- T31L19S
- TA31L19S
- TA31L20S
- T31L20S
- TA31L21S
- TA31L21K
- TA31L22K

Liite 1 4 (10). Tutkimuksen kysymykset

4. Kuinka kauan opinnot ovat viivästyneet

- Alle puoli vuotta
- Puoli-1 vuosi
- 1-2 vuotta
- 2-3 vuotta
- Olen harkinnanvaraisella lisäajalla.

Seuraava

Liite 1 5 (10). Tutkimuksen kysymykset

5. Mitkä tekijät ovat viivästyttäneet opintojasi eniten? Numero 1=eniten viivästyttänyt

Motivaatio	Valitse ▾
Ajankäytön hallinnan puute	Valitse ▾
Fyysinen terveys	Valitse ▾
Mielenterveyteen liittyvät ongelmat	Valitse ▾
Halu vaihtaa opiskelualaa	Valitse ▾
Opetuksen huono laatu	Valitse ▾
Haasteelliset opinnot	Valitse ▾
Työt opiskelun ohessa	Valitse ▾
Elämäntilanteessa tapahtunut muutos (ero, kuolema, perheenlisäys tms.)	Valitse ▾
Riippuvuus (päihteet)	Valitse ▾
Opetusaika ei sovi aikatauluuni	Valitse ▾
Opintojaksoilla on liian paljon tehtäviä	Valitse ▾
Opinnoissa on liian paljon ryhmätehtäviä	Valitse ▾
Opinnot ovat liian itsenäisesti suoritettavia	Valitse ▾
Vähäinen tuki lähipiiriltä	Valitse ▾
Jokin muu tekijä, mikä? Voit kirjoittaa vastauksesi 6. kohdan avoimeen tekstikenttään.	Valitse ▾

6.

Kirjoita tähän vastauksesi.

Liite 1 6 (10). Tutkimuksen kysymykset

7. Mikä sinua olisi voinut auttaa suorittamaan tutkinnon suunnittelussa ajassa?

	En osaa sanoa	Täysin eri mieltä	Osittain eri mieltä	Osittain samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Motivaatio	☐	☐	☐	☐	☐
Parempi ajankäytön suunnittelu	☐	☐	☐	☐	☐
Parempi opetuksen laatu	☐	☐	☐	☐	☐
Opettajilta saatu tuki	☐	☐	☐	☐	☐
Mahdollisuus vaikuttaa opintojen sisältöön	☐	☐	☐	☐	☐
Opintosisällöltään helpommat kurssit	☐	☐	☐	☐	☐
Sosiaalinen tuki esimerkiksi opiskelukavereilta tai tuutoreilta	☐	☐	☐	☐	☐
Ryhmytyminen opiskelukavereiden kanssa	☐	☐	☐	☐	☐
Tietoisuus tulevaisuuden työurasta/työtehtävistä	☐	☐	☐	☐	☐
Opinto-ohjaajan tuki opintojen suunnittelussa	☐	☐	☐	☐	☐
Verkossa tapahtunut opetus	☐	☐	☐	☐	☐
Enemmän lähiopetusta	☐	☐	☐	☐	☐
Opiskelukaverit, joiden kanssa olisi voinut opiskella yhdessä	☐	☐	☐	☐	☐

Edellinen

Seuraava

Liite 1 7 (10). Tutkimuksen kysymykset

8. Kuinka seuraavat tekijät pitävät paikkaansa kohdallasi? (omat voimavarat)

	En osaa sanoa	Täysin eri mieltä	Osittain eri mieltä	Osittain samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Olen kiinnostunut liiketalouden alasta.	☐	☐	☐	☐	☐
Minulla ei ole taloudellisia vaikeuksia.	☐	☐	☐	☐	☐
Minulla on sosiaalisesti kannustava lähipiiri.	☐	☐	☐	☐	☐
Voin fyysisesti hyvin.	☐	☐	☐	☐	☐
Voin henkisesti hyvin.	☐	☐	☐	☐	☐
Olen masentunut.	☐	☐	☐	☐	☐
Minulla on mielenterveysongelmia.	☐	☐	☐	☐	☐
Olen peliriippuvainen.	☐	☐	☐	☐	☐
Minulla on päihdeongelma.	☐	☐	☐	☐	☐
Olen stressaantunut.	☐	☐	☐	☐	☐

Liite 1 8 (10). Tutkimuksen kysymykset

9. Kuinka seuraavat tekijät pitävät paikkaansa kohdallasi? (opiskelutaidot)

	En osaa sanoa	Täysin eri mieltä	Osittain eri mieltä	Osittain samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Hallitsen ajankäyttöäni.	☐	☐	☐	☐	☐
Olen löytänyt hyviä opiskelutapoja.	☐	☐	☐	☐	☐
Menestyn hyvin erilaisissa ryhmissä.	☐	☐	☐	☐	☐
Olen hyvä ongelmanratkaisussa.	☐	☐	☐	☐	☐
Olen suunnitellut omia opintojani.	☐	☐	☐	☐	☐
Pidän ryhmätyöskentelystä.	☐	☐	☐	☐	☐
Haluan suorittaa kurssit itsenäisesti.	☐	☐	☐	☐	☐
Oppitunnit tukivat oppimistani.	☐	☐	☐	☐	☐
Olen löytänyt ryhmästäni opiskelukavereita, joiden kanssa opiskella.	☐	☐	☐	☐	☐

Liite 1 9 (10). Tutkimuksen kysymykset

10. Kuinka seuraavat tekijät pitävät paikkaansa kohdallasi? (opetus)

	En osaa sanoa	Täysin eri mieltä	Osittain eri mieltä	Osittain samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Olen tyytyväinen opetuksen laatuun.	☐	☐	☐	☐	☐
Sain opintojen alkuvaiheessa tarpeeksi ohjausta.	☐	☐	☐	☐	☐
Saan ohjausta opintojen aikana.	☐	☐	☐	☐	☐
Koen, että minut huomioidaan opiskelijana.	☐	☐	☐	☐	☐
Opetusmateriaali tukee oppimistani.	☐	☐	☐	☐	☐
Verkko-opinnot on toteutettu hyvin.	☐	☐	☐	☐	☐
Verkko-opinnot ovat luentomaisia.	☐	☐	☐	☐	☐

Edellinen

Seuraava

Liite 1 10 (10). Tutkimuksen kysymykset

11. Kuinka hyvin koet saaneesi mahdollisuuden antaa palautetta opinnoista?

12. Tässä kohdassa voit kertoa omia ajatuksia opintojen etenemiseen, viivästymiseen ja keskeytymiseen liittyen. Kiitos!

Edellinen

Lähetä